

БЕКІТЕМІН

**Астана қаласы әкімдігінің
«№ 2 көпбейінді қалалық
аурухана» ШЖҚ МКК
Н.Н. Турсынбаев
2026 жылғы 26 мамыр**

**2026 жылы Астана қаласы әкімдігінің «№ 2 көпбейінді қалалық аурухана»
ШЖҚ МКК-да сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері
бойынша талдамалық анықтамаға**

Астана қ.

2026 жылғы 22 мамыр

Астана қаласы әкімдігінің «№ 2 көпбейінді қалалық аурухана» ШЖҚ МКК-да сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі жұмыс тобының (бұдан әрі – Жұмыс тобы) құрамы:

Жұмыс тобының басшысы:

Касимов Дастан Оразович – Астана қаласы әкімдігінің «№ 2 көпбейінді қалалық аурухана» ШЖҚ МКК (бұдан әрі – Кәсіпорын) директорының экономикалық мәселелері жөніндегі орынбасары;

Жұмыс тобының мүшелері:

Керимова Римма Киргизбаевна – Кәсіпорынның Адами ресурстарды басқару бөлімінің басшысы;

Ережепова Калбуби Аитжановна – Кәсіпорынның Пациенттерді қолдау және ішкі сараптама қызметінің сарапшы дәрігері;

Смайыл Еркебұлан Алданұлы – Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің маманы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу негізі:

«2026 жылы Астана қаласы әкімдігінің «№2 көпбейінді қалалық аурухана» ШЖҚ МКК-де сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» Кәсіпорын директорының 2026 жылғы 18 наурыздағы № 188-Ө бұйрығы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу мерзімі:

2026 жылғы 7 сәуірден 2026 жылғы 21 мамырға дейін 30 жұмыс күні.

Кәсіпорын қызметінің талданатын кезеңі:

Алдыңғы 12 ай.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісінің атауы: Астана қаласы әкімдігінің «№ 2 көпбейінді қалалық аурухана» ШЖҚ МКК.

Кәсіпорында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезінде Жұмыс тобы Қазақстан Республикасының Конституциясын, "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңын, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын, Қазақстан Республикасы Сыбайлас

жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 488 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды, 2026 жылғы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері агенттігі Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат департаментінің директоры бекіткен 2026 жылға арналған «Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл» № 4 үлгілік базалық бағытын іске асыру жобаларының картасын басшылыққа алды.

Кәсіпорындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдыңғы ішкі талдаулары бойынша ақпарат:

- 2024 жылы: 2024 жылғы 24 сәуір мен 2024 жылғы 7 маусым аралығында Кәсіпорын директорының 2024 жылғы 24 сәуірдегі № 227-Ө бұйрығы негізінде. Талданатын кезең – 2023 жылғы маусымнан 2024 жылғы 7 маусымға дейін. Осы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (бұдан әрі – СЖТІТ) нәтижелері бойынша Жұмыс тобы 2024 жылғы 19 маусымдағы Кәсіпорында жүргізілген СЖТІТ нәтижелері бойынша талдамалық анықтамаға қол қойды;

- 2025 жылы: 2025 жылғы 7 сәуір мен 2025 жылғы 21 мамыр аралығында Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 4 сәуірдегі № 256-Ө және 2025 жылғы 7 сәуірдегі № 260-Ө бұйрығы негізінде. Талданатын кезең: СЖТІТ басталу күніне дейінгі алдыңғы 12 ай. Осы СЖТІТ нәтижелері бойынша Жұмыс тобы 2025 жылғы 22 мамырдағы кәсіпорын қызметінде жүргізілген СЖТІТ нәтижелері бойынша талдамалық анықтамаға қол қойды.

1. Кәсіпорын туралы жалпы ақпарат

Кәсіпорын Астана қаласы әкімдігінің 2018 жылғы 22 тамыздағы №106-1438 "Астана қаласының кейбір денсаулық сақтау ұйымдарын қайта ұйымдастыру туралы" қаулысына сәйкес Астана қаласы әкімдігінің "№2 қалалық аурухана" ШЖҚ МКК және Астана қаласы әкімдігінің "№1 перинаталдық орталық" ШЖҚ МКК қосылу жолымен ұйымдастырылды.

Астана қаласы әкімдігінің 2022 жылғы 1 қарашадағы №106-3108 қаулысымен бекітілген Астана қаласы әкімдігінің «№ 2 көпбейінді қалалық аурухана» ШЖҚ МКК Жарғысына сәйкес:

- Кәсіпорын қызметінің мәні денсаулық сақтау саласындағы өндірістік-шаруашылық қызметті жүзеге асыру болып табылады;

- Кәсіпорын қызметінің мақсаты жүктілік, босану кезеңінде және босанғаннан кейінгі кезеңде, гинекологиялық аурулар, репродуктивті функциялардың бұзылуы кезінде халыққа, сондай-ақ әйелдерге жоғары білікті медициналық, дәрігерлік, стационарлық және амбулаториялық емдеу-профилактикалық көмекті жүзеге асыру болып табылады.

Міндетті лицензиялауға жататын қызметті Кәсіпорын лицензиялар негізінде жүзеге асырады:

- 2023 жылғы 13 қаңтардағы №23001077 медициналық қызметті жүзеге асыруға лицензия;

- 2023 жылғы 18 қаңтардағы № 23001470 фармацевтикалық қызметті жүзеге асыруға арналған лицензия;
- 2022 жылғы 30 желтоқсандағы №KZ57UBC00034404 хабарлама негізінде медициналық бұйымдарды бөлшек саудада өткізу жөніндегі қызмет;
- 2024 жылғы 31 желтоқсандағы № 24036778 денсаулық сақтау саласындағы есірткі, психотроптық заттар және прекурсорлар айналымы саласындағы қызметті жүзеге асыруға лицензия;
- 2024 жылғы 5 желтоқсандағы № 24034670 иондаушы сәуле шығаратын аспаптармен және қондырғылармен жұмыс істеуге лицензия.

СЖТІТ жүргізу кезеңінде кәсіпорынның штат саны 2 152,25 бірлікті құрайды.

Кәсіпорынның өндірістік базасы екі ғимаратта орналасқан:

- Астана қаласы, Есіл ауданы, Тұрар Рысқұлов көшесі, 6 (клиникалық блок);
- Астана қаласы, Есіл ауданы, Тұрар Рысқұлов көшесі, 8 (акушерлік блок);
- сондай-ақ, Кәсіпорында 2025 жылғы 19 маусымдағы № 30 отырыста қабылданған Кәсіпорынның Байқау кеңесінің шешімі бойынша травматология, Анестезиология, реанимация және қарқынды терапия бөлімшесі мен қарқынды терапияның неврологиялық блогын орналастыру жоспарланып отырған қабылдау-диагностикалық кешен ғимаратының құрылысы бойынша жұмыстар жүргізілуде.

2. 2026 жылы Кәсіпорындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау бағыттары

Кәсіпорындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау 2026 жылы келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

- 1) Кәсіпорынның қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) Кәсіпорынның ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

3. Кәсіпорынның қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарда сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау

- 1) СЖТІТ жүргізу барысында мынадай құжаттар зерделенді:
 - Кәсіпорын директорының 2024 жылғы 29 қарашадағы № 594-ө бұйрығымен бекітілген Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана" ШЖҚ МКК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі туралы ереже;
 - 2025 жылғы 22 мамырдағы Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана" ШЖҚ МКК сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша талдамалық анықтама;
 - 2025 жылға арналған Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 көпбейінді қалалық аурухана" ШЖҚ МКК қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін

ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспары;

- «2025 жылы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісінің ұсынымдарын орындау мониторингінің нәтижелері» сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға 7-қосымша;

- 2024 жылға арналған Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 көпбейінді қалалық аурухана" ШЖҚ МКК қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспары;

- Астана қаласы әкімдігінің 2022 жылғы 1 қарашадағы №106-3108 қаулысымен бекітілген Астана қаласы әкімдігінің «№ 2 көпбейінді қалалық аурухана» ШЖҚ МКК Жарғысы (бұдан әрі – Кәсіпорын жарғысы);

- Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана" ШЖҚ МКК Байқау кеңесінің 2024 жылғы 19 қарашадағы № 27 шешімімен бекітілген Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана" ШЖҚ МКК ұйымдастыру құрылымы;

- Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана" ШЖҚ МКК Байқау кеңесінің 2024 жылғы 20 желтоқсандағы № 28 шешімімен бекітілген Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана" ШЖҚ МКК ұйымдастыру құрылымы;

- Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана" ШЖҚ МКК Байқау кеңесінің 2025 жылғы 19 маусымдағы № 30 шешімімен бекітілген Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана" ШЖҚ МКК ұйымдастыру құрылымы;

- Кәсіпорынның қызметін реттейтін өзге де ішкі нормативтік құжаттар (бұдан әрі – ІНҚ).

2) 2024-2025 жылдардағы СЖТІТ нәтижелері бойынша ұсынымдардың орындалуын талдау:

2025 жылғы 22 мамырдағы Кәсіпорында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша талдамалық анықтамада (бұдан әрі – 2025 жылғы талдамалық анықтама) 2024 жылы СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою бойынша ұсынымдарды орындау нәтижелері баяндалған.

2024 жылы өткізілген СЖТІТ нәтижелері бойынша, Кәсіпорын директоры бекіткен.

Кәсіпорында 2024 жылға арналған СЖТІТ нәтижелері бойынша 2024 жылға арналған Кәсіпорында СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын (бұдан әрі – 2024 жылға арналған іс-шаралар жоспары) бекіткен, онда 43 ұсыным келтірілген.

2024 жылы 2024 жылға арналған іс-шаралар жоспарының орындалуы туралы еске салатын жазбалар екі рет жіберілді:

- Кәсіпорын директорының 2024 жылғы 20 қарашадағы № 02/01-3090 қолы қойылған Кәсіпорын директорының орынбасарларына және кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына жолданған хатпен;

- Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі басшысының 2024 жылғы 9 желтоқсандағы № 01/01-1560 қолы қойылған Кәсіпорын директорына жолданған қызметтік жазбамен.

Алайда, СЖТІТ 2025 жылы басталғанға дейін, жауапты құрылымдық бөлімшелер ұсынған ақпаратқа сәйкес, 2024 жылға арналған іс-шаралар жоспарының 43 тармағының 30 тармағы орындалды. Бұл жағдай 2025 жылғы талдамалық анықтамада көрсетілген, онда 2024 жылы орындалмаған ұсынымдарды орындау бойынша жұмыс жүргізу ұсынылды.

2025 жылы жүргізілген СЖТІТ нәтижелері бойынша, 2025 жылғы СЖТІТ нәтижелері бойынша талдамалық анықтамада баяндалған ұсынымдар бойынша Кәсіпорын директоры 2025 жылғы 30 мамырда Кәсіпорында 2025 жылға арналған СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын (бұдан әрі – 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспары) бекітті.

2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарына 2025 жылғы СЖТІТ нәтижелері бойынша әзірленген ұсыныстардан басқа, 2024 жылы Кәсіпорынның жауапты лауазымды тұлғалары мен құрылымдық бөлімшелері орындамаған 2024 жылға арналған ұсынымдар да енгізілген.

2025 жылы жүргізілген СЖТІТ қорытындысы бойынша 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарындағы ұсынымдар 24 тармақтан тұрады. Олардың ішінде:

- 2025 жылы жүргізілген СЖТІТ нәтижелері бойынша 2025 жылғы талдамалық анықтамада ұсынылған 7 ұсыныс;

- 2024 жылға арналған іс-шаралар жоспарында ұсынылған және кейіннен 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында олардың ішінара орындалуына байланысты ұсынылған 2024 жылы СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою бойынша 5 ұсыным;

- 2024 жылға арналған іс-шаралар жоспарында ұсынылған және кейіннен 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында олардың толық орындалмауына байланысты ұсынылған 2024 жылы СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою бойынша 12 ұсыным.

«2025 жылы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісінің ұсынымдарын орындау мониторингінің нәтижелері» сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға 7-қосымшаға (бұдан әрі – 2025 жылғы мониторинг нәтижелері) сәйкес, 2025 жылы 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарының 24 ұсынымынан 4 ұсыным толық көлемде орындалды, 3 ұсыным ішінара орындалды, 17 ұсыным орындалмаған.

2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарын орындау бойынша Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің ескертулері Кәсіпорын директорына 2025 жылғы 4 тамыздағы № 03/01-668

қызметтік жазбамен, 2025 жылғы 24 қарашадағы қызметтік жазбамен және 2026 жылғы 11 наурыздағы қызметтік жазбамен жолданды.

2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарының орындалуы 2025 жылғы мониторинг нәтижелерінде көрсетілген бұрынғы көлемде сақталды. Осыған байланысты осы талдамалық анықтамада 2026 жылғы СЖТІТ жөніндегі ақпараттан басқа, 2024-2025 жылдардағы СЖТІТ нәтижелері бойынша орындалмаған және ішінара орындалған нәтижелер мен ұсынымдар берілген. Қорытынды нәтижелер мен ұсынымдарды 2026 жылға арналған Кәсіпорында СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарына енгізу жоспарлануда.

3) 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарын орындау жөніндегі іс-шаралар:

2025 жылғы мониторинг нәтижелері сәйкес 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарының 24 тармағының ішінен:

- 4 ұсыным толық көлемде орындалды (1, 3, 8, 16-тармақтар);
- 3 ұсыным ішінара орындалды (5, 9, 23-тармақтар);
- 17 ұсыным орындалмаған (2, 4, 6, 7, 10-нан 15-ке дейін, 17-ден 22-ге дейін, 24-тармақтар).

Бұл ретте кәсіпорында 2025 жылға арналған іс шаралар жоспары бойынша мынадай іс шаралар өткізілді:

1-тармақ бойынша: Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 4 сәуірдегі №256-Ө бұйрығымен құрылған Жұмыс тобы кәсіпорында СЖТІТ жүргізді, оның нәтижелері бойынша Жұмыс тобы қол қойды және Кәсіпорын директоры 2025 жылғы 22 мамырдағы 2025 жылғы талдамалық анықтаманы бекітті. 2025 жылғы 12 мамырда 2025 жылғы ВАКР нәтижелерін жария талқылау өткізілді, оның қорытындылары 2025 жылғы 12 мамырдағы хаттамамен ресімделді. Сол күні Кәсіпорындағы СЖТІТ нәтижелерін жария талқылау хаттамасы Кәсіпорынның ресми интернет-ресурсында жарияланды. 2025 жылғы 20 мамырда Кәсіпорын директоры 2025 жылы Кәсіпорындағы СЖТІТ қорытындылары бойынша айқындалған сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шалдыққан лауазымдардың тізбесі (бұдан әрі – Лауазымдар тізбесі) және 2025 жылғы 30 мамырда 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарын бекітті. 2025 жылға арналған талдамалық анықтама, Лауазымдар тізбесі, 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспары Кәсіпорынның ресми интернет-ресурсында жарияланды.

3-тармақ бойынша: 2025 жылғы 31 қаңтарда Астана қаласының № 2 көпбейінді қалалық ауруханасында аурухананың Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компаенс-қызметімен бірлесіп Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Астана қаласы бойынша департаментінің превенция басқармасының офицері Ә.Аңсағанова мен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және мемлекеттік басқару саласындағы магистр, "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы волонтерлік" жобасының қатысушысы Ә.Молданиязовтың аурухананың еңбек ұжымымен кездесуі өтті. Ә.Аңсағанова мен Ә.Молданиязов "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру" тақырыбында дәрістер оқыды. 2025 жылғы 2 сәуірде Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы компаенс-қызметінің басшысы

Кәсіпорынның акушерлік блогының ұжымымен – кіші медициналық персоналдың қызметкерлерімен сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтау бойынша түсіндірме әңгіме өткізді. Кездесу Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарын және кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтау бөлігінде Кәсіпорынның тиісті ішкі нормативтік актілерін түсіндіру мақсатында өткізілді.

Кәсіпорынның қызметкерлері үшін "АМАНАТ" партиясы ұйымдастырған "Қарызсыз қоғам" жобасы аясында "Қарызсыз қоғам" жобасының сарапшысы Дулат Мыңбаев, "БЖЗҚ" АҚ бөлім бастығының орынбасары Ақан Құрманғалиев, "Отбасы банк" АҚ кеңесшісі Малика Худайбергана Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің жетекшісі қатысуымен 2025 жылғы 10 маусымда қаржылық сауаттылықты арттыру бойынша шеберлік сабағын өткізді, оның барысында алаяқтар мен қаржы пирамидаларының алаяқтық әрекеттері таныстырылды, "Е-gov" веб-порталында кредиттерді ресімдеуге тыйым салу мүмкіндігі көрсетілді, "Қарызсыз қоғам" жобасының мақсаттары мен міндеттері түсіндірілді.

3-тармақ бойынша: Кәсіпорынның Адами ресурстарды басқару бөлімі (бұдан әрі – АРББ) үміткерлерден Кәсіпорындағы жұмысқа түсу үшін қажетті құжаттарды жинауды жүзеге асырады. Сонымен қатар, Кәсіпорынның ресми интернет-ресурсында кандидаттарға қойылатын талаптарда талап етілетін құжаттардың тізбесі толық көлемде жарияланбаған. 5-тармақтың осы бөлігін орындау бойынша ақпарат комплаенс-қызметке берілмеді, осыған байланысты осы тармақ ішінара орындалды деп есептеледі.

8-тармақ бойынша: қосымша жұмыс істейтін Кәсіпорынға жұмысқа түсетін қызметкерлер үшін АРББ-де жұмыскер орындайтын жұмыстың қоса атқаратын жұмыс болып табылатындығын көрсететін, сондай-ақ жұмыс беруші мен қоса атқаратын жұмыскер арасындағы құқықтық қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде көзделген талаптарды қамтитын жұмыс туралы еңбек шартының нысаны көзделген.

9-тармақ бойынша: 8-тармаққа ұқсас, қосымша жұмыс істейтін Кәсіпорынға жұмысқа кіретін жұмысшылар үшін АРББ-де толық емес жұмыс туралы еңбек шартының нысаны қарастырылған. Қалған бөлігінде 9-тармақ орындалмай қалды.

16-тармақ бойынша: Кәсіпорынға жұмысқа түсетін кандидаттар Кәсіпорын директорының 2023 жылғы 2 мамырдағы № 233-ө бұйрығымен бекітілген Лауазымды тұлғалары мен қызметкерлердің мүдделерін жанжалды реттеу ережелеріне (бұдан әрі – Мүдделерді жанжалды реттеу ережелері) 1-қосымшаға сәйкес нысанды толтырады және оған қол қояды, онда кандидаттар Мүдделерді жанжалды реттеу ережелерінің талаптарымен танысқанын растайды және Мүдделерді жанжалды реттеу ережелерінің талаптарын адал сақтауға міндеттенеді. Осы нысаннан басқа кандидаттар толтырылады және қол қойылады:

- Кәсіпорын директорының 2023 жылғы 2 мамырдағы № 233-ө бұйрығымен бекітілген Кәсіпорындағы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-

қимыл саясатына № 2 қосымшаға (бұдан әрі – Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясат) сәйкес Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасында көзделген сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісім;

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатымен, Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасында, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатында белгіленген талаптарды қатаң сақтау бойынша өзіне міндеттемелерді қабылдаумен, оларды бұзған жағдайда жауапкершілік туралы хабардар болуын растаумен танысу туралы растау (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына № 3 қосымша);

- Кәсіпорынның Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексінің қабылдау және сақтау туралы міндеттеме (Кәсіпорын директорының 2023 жылғы 2 мамырдағы № 233-ө бұйрығымен бекітілген Кәсіпорындағы Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексіне қосымша).

23-тармақ бойынша: комплаенс-қызметке қатысты бөлікте осы қызмет бұрын 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарының 3-тармағын орындау бөлігінде баяндалған іс-шараларды өткізді. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына қатысты бөлігінде 23-тармақтың осы бөлігін орындау бойынша ақпарат комплаенс-қызметке берілмеді, осыған байланысты бұл тармақ ішінара орындалды деп есептеледі.

2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарының қалған тармақтары бойынша оларды комплаенс-қызметке орындау жөнінде ақпарат берілмеді, осыған байланысты бұл тармақтар орындалмаған болып есептеледі.

Қорытындылар:

2024 және 2025 жылдардағы СЖТІТ нәтижелері бойынша ұсынымдарды Кәсіпорын директоры және Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі тарапынан бірнеше рет жазбаша хабарламалар болған кезде Кәсіпорын толық көлемде орындамайды.

Ұсынымдар:

2024 және 2025 жылдардағы СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды 2024 жылға арналған іс-шаралар жоспарының және 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарының орындалмаған тармақтарын және ішінара орындалған тармақтарын орындау жолымен жою қажет.

4. Сыбайлас жемқорлық факторларының болуына талдау

4.1. Құқықтық алшақтық, құқықтық-лингвистикалық белгісіздік және дискрециялық өкілеттіктердің кендігі

1) Кәсіпорынның Жарғысына ағымдағы СЖТІТ-мен қамтылған кезеңде өзгерістер және/немесе толықтырулар енгізілмеген. Кәсіпорын Жарғысына сәйкес Кәсіпорынның құрылтайшысы жергілікті атқарушы орган – Астана қаласының әкімдігі болып табылады. Уәкілетті орган "Астана қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы" ММ болып табылады. Кәсіпорын Жарғысында Кәсіпорынның заңды мәртебесі, Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсаттары, Кәсіпорынның жарғылық капиталының мөлшері, Кәсіпорынның жауапкершілігі, Кәсіпорын Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу

тәртібі айқындалған, Кәсіпорынды басқару, Кәсіпорын мүлкі, Кәсіпорын қызметін қаржыландыру, Кәсіпорынның есебі мен есептілігі, Кәсіпорын қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеу, Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату мәселелері реттеледі.

2) 2025 жылы СЖТІТ өткізілгеннен кейінгі кезеңде Кәсіпорынның ұйымдық құрылымына Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2024 жылғы 19 қарашадағы № 27, 2024 жылғы 20 желтоқсандағы № 28, 2025 жылғы 19 маусымдағы № 30 шешімдерімен өзгерістер енгізілді. Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2024 жылғы 19 қарашадағы № 27 шешімімен Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-офицерінің орнына Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі құрылды. Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2024 жылғы 20 желтоқсандағы № 28 шешімімен Кәсіпорынның әкімшілік-шаруашылық қамтамасыз ету жөніндегі басшының лауазымы директордың Кәсіпорынның экономикалық және әкімшілік-шаруашылық қамтамасыз ету жөніндегі орынбасарының бағыныстылығынан Кәсіпорынның экономикалық және әкімшілік-шаруашылық қамтамасыз ету жөніндегі орынбасарының лауазымын Кәсіпорынның экономикалық мәселелер жөніндегі директордың орынбасарына ауыстыра отырып, Кәсіпорын директорының бағыныстылығына ауыстырылды. Бұл өзгерістер Кәсіпорын директорының Кәсіпорынның Байқау кеңесінің төрағасына 2024 жылғы 6 желтоқсандағы №02/01-3264 хатына сәйкес жүргізілді, онда аталған өзгерістерді Кәсіпорынның ұйымдық құрылымына енгізу қажеттілігі баяндалған. Кәсіпорынның Байқау кеңесінің сол шешімімен Кәсіпорынның ұйымдық құрылымы Кәсіпорын комиссияларының тізімі келтірілген қосымшамен толықтырылды. Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2025 жылғы 19 маусымдағы №30 шешімімен Кәсіпорында Анестезиология, реанимация және қарқынды терапия орталығы (бұдан әрі – АРҚТО) құрылды, оған бұрын жұмыс істеп тұрған клиникалық блоктың Анестезиология, реанимация және қарқынды терапия бөлімшесі, акушерлік блоктың Анестезиология, реанимация және қарқынды терапия бөлімшесі және жаңа құрылымдық бөлімше – Травматологияның анестезиология, реанимация және қарқынды терапия бөлімшесі мен Неврологиялық қарқынды терапия блогы. АРҚТО Кәсіпорын директорының медициналық бөлімі жөніндегі орынбасарының қарамағында. Кәсіпорынның Байқау кеңесінің сол шешімімен Инсульт орталығы Медициналық оңалту бөлімшесімен біріктіріліп, Медициналық оңалту мен инсульт орталығы болып өзгертілді, сонымен қатар Кәсіпорын директорының медициналық бөлімі жөніндегі орынбасарының қарамағында. Кәсіпорынның Байқау кеңесінің сол шешімімен Эндоскопия бөлімі Кәсіпорын директорының хирургиялық көмек жөніндегі орынбасарының қарамағындағы Қалалық эндоскопиялық сараптама орталығына айналды. Кәсіпорынның Байқау кеңесінің сол шешімімен Ангиографиялық зертхана Шұғыл кардиология және кардиохирургия орталығының құрамынан тәуелсіз бөлімшеге шығарылды, оны Кәсіпорын директорының хирургиялық көмек жөніндегі орынбасары да басқарады. Ағымдағы СЖТІТ жүргізу кезеңінде Кәсіпорында Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2025 жылғы 19 маусымдағы № 30 шешімімен бекітілген Кәсіпорынның ұйымдық құрылымы жұмыс істейді.

3) Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі туралы ереже (бұдан әрі – Комплаенс-қызмет туралы ереже) Кәсіпорын директорының 2024 жылғы 29 қарашадағы № 594-ө бұйрығымен бекітілген. Кәсіпорындағы комплаенс-қызмет сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-офицердің орнына Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2024 жылғы 19 қарашадағы № 27 шешімімен құрылды. Комплаенс-қызмет туралы ереже міндеттерді, принциптерді, функцияларды, өкілеттіктерді, құқықтар мен міндеттерді, жауапкершілікті, тағайындау тәртібін, жұмыс пен қызмет тәртібін, есептілікті, еңбекке ақы төлеуді, комплаенс-қызмет қызметін тоқтату тәртібін, комплаенс-қызмет туралы ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібін және оның күші жойылды деп тану тәртібін айқындайды.

Қорытындылар:

- Кәсіпорын Жарғысын және Кәсіпорын Жарғысының мазмұнын бекіткен орган мазмұны "Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 124-бабының талаптарына сәйкес келеді;

- Кәсіпорынның ұйымдық құрылымын бекіту "Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 149-бабының талаптарына сәйкес жүргізілді;

- Комплаенс-қызмет туралы ережені және оның мазмұнын бекіту рәсімі "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабының, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының 2023 жылғы 31 наурыздағы № 112 бұйрығымен бекітілген квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтер туралы үлгілік ереженің, Кәсіпорын Жарғысының, Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2024 жылғы 19 қарашадағы № 27 шешіміне сәйкес.

Ұсынымдар:

Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен құрылымдық бөлімшелері, сондай-ақ комплаенс-қызмет оларға жүктелген функцияларды жүзеге асырады және Кәсіпорынның жоғарыда аталған нормативтік құжаттарына сәйкес жұмысты орындайды.

4) Құрылымдық бөлімшелердің қызметін реттейтін Кәсіпорынның ІНҚ Кәсіпорында біркелкі нысаны мен құрылымы бойынша әзірленді және бекітілді. Құқықтық олқылықтарды, заңдық-лингвистикалық белгісіздікті және дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігін анықтау бөлігіндегі талдау осы талдамалық анықтамада мынадай ІНҚ мысалында келтірілген:

а) Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 5 қаңтардағы №4-Ө бұйрығымен бекітілген:

- Анестезиология және реанимация және қарқынды терапия бөлімшесі туралы ереже (бұдан әрі – АРҚТБ);
- АРҚТБ меңгерушісінің лауазымдық нұсқаулығы;
- АРҚТБ қабылдау-қарқынды бөлімшесінің (ҚҚБ) анестезиолог-реаниматолог дәрігерінің лауазымдық нұсқаулығы
- Әйелдер денсаулығы бөлімі туралы ереже;

б) Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 5 қаңтардағы №9-Ө бұйрығымен бекітілген:

- Бас мейіргердің лауазымдық нұсқаулығы;
- Мейіргер ісі жөніндегі менеджердің лауазымдық нұсқаулығы;

в) Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 5 қаңтардағы №34-ө бұйрығымен бекітілген:

- Акушерлік іс жөніндегі менеджердің лауазымдық нұсқаулығы;
- "Акушерлік іс жөніндегі менеджерлер" ережесі;
- Шаруашылық бикесінің лауазымдық нұсқаулығы.

Жоғарыда аталған а), б) және в) тармақшаларында көрсетілген Кәсіпорынның ІНҚ талдау кезінде анықталған құқықтық олқылықтар, сондай-ақ оларды жою жөніндегі қорытындылар мен ұсынымдар 2025 жылғы талдамалық анықтамада, сондай-ақ 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында баяндалған.

2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарын Кәсіпорын директоры 2025 жылғы 7 қаңтарда бекітті. Осы жоспарда басқа ұсыныстардан басқа, Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің ІНҚ бөлігінде ұсынымдар көрсетілген. Осы жоспарда орындаушылар ретінде көрсетілген Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінен ұсыныстарды орындау бойынша ақпарат комплаенс-қызметке түскен жоқ.

2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарын орындау бойынша комплаенс-қызметтің ескертулері бар қызметтік жазбалар Кәсіпорын директорына 2025 жылғы 4 тамыздағы № 03/01-668 қызметтік жазбамен, 2025 жылғы 24 қарашадағы қызметтік жазбамен және 2026 жылғы 11 наурыздағы қызметтік жазбамен жіберілді.

Ағымдағы СЖТІТ өткізілетін күннің басында орындаушы ретінде 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында көрсетілген Кәсіпорынның жауапты құрылымдық бөлімшелерінен комплаенс-қызметке осы жоспарда көрсетілген ұсынымдарды орындау бойынша ақпарат түскен жоқ.

Сондай-ақ, ағымдағы СЖТІТ өткізілетін күннің басында кәсіпорынның 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында орындаушы ретінде көрсетілген жауапты құрылымдық бөлімшелерінен комплаенс-қызметке осы жоспарда баяндалған ұсынымдар бойынша енгізілген өзгерістер мен толықтырулармен бірге ІНҚ жіберілмеді, осыған байланысты, осы ұсынымдар орындалмаған болып саналады және оларды осы Талдамалық анықтамаға және кәсіпорында 2026 жылға арналған СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарына енгізу қажеттілігі сақталады.

Осыған байланысты осы Талдамалық анықтамада ІНҚ деректерін талдау кезінде анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудыруы мүмкін құқықтық олқылықтар мен дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігі келтірілген.

АРҚТБ туралы ережені (бұдан әрі – Ереже) талдау

Құқықтық олқылықтар:

- Бөлімше мен персонал жұмысының тиімділігін бағалаудың нақты критерийлерінің болмауы: "жауапкершілік" бөлімінде бөлімше жұмысының нысаналы, сапалық көрсеткіштерін орындамағаны үшін жауапкершілік көзделген. Сонымен қатар, оларды есептеудің нақты көрсеткіштері, көрсеткіштері, нормативтері мен әдістері көрсетілмеген, бұл өз кезегінде нәтижелерді субъективті түсіндіруге және есептілікті төмендетуге мүмкіндік туғызады.

- Пациенттерді АРҚТБ-не/-нен ауыстыру тәртібінің белгісіздігі: пациенттерді ауыстыру Кәсіпорын әкімшілігінің, бейінді бөлімше меңгерушісінің немесе бейінді бөлімшенің емдеуші дәрігерінің қатысуымен дәрігерлердің консилиумымен келісіледі. Сонымен қатар, шешімді ресімдеу, тіркеу рәсімі, консилиум мүшелерінің жауапкершілігі, аударма критерийлері көрсетілмеген, бұл шешім қабылдауда айла-шарғы жасауға мүмкіндік туғызады.

- Түнгі және шығу кезекшілігін регламенттеудің жеткіліксіздігі: бөлімше меңгерушісін түнгі уақытта ауыстыруды кесте бойынша және Кәсіпорынның медициналық бөлімі бойынша директордың орынбасарымен келісім бойынша 3 жылдан астам өтілі бар дәрігер жүзеге асырады. Сонымен қатар, мұндай кестені бекіту тетігі, жауапкершілік, қабылданған шешімдер үшін есептілік тәртібі жазылмаған.

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингті үстірт атап өту: сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу жөніндегі міндет туралы айтылады, бірақ оның қалай жүргізілетіні, оны жүргізуге кім жауапты екендігі, қандай әдіснама пайдаланылатыны және оның нәтижелері қалай ресімделетіні көрсетілмейді. Осыған байланысты бұл нормаға ресми сипат береді.

Дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігі:

- Әкімшіліктің ерекше жағдайлар бойынша шешімдері: мысалы, паллиативтік науқастарға қатысты-емделуі паллиативтік терапияға дейін азайтылатын аурулары бар науқастарды АРҚТБ-не ауыстыруға тыйым салудың болуы және сонымен бірге мұндай науқастарды "Кәсіпорын әкімшілігінің өкімі бойынша ерекше жағдайларда" АРҚТБ-не ауыстыруға жол беру. Бұл Кәсіпорын әкімшілігіне қандай жағдайларда стандарттан ауытқуға болатындығын өз қалауы бойынша шешуге абсолютті еркіндік береді, бұл сыбайлас жемқорлықты тудырады.

- АРҚТБ үшін қажетті дәрілік заттарға (ДЗ), медициналық мақсаттағы бұйымдарға (ММБ), жабдыққа өтінім жасау: АРҚТБ-не ДЗ, ММБ, жабдыққа өтінімдерді өз бетінше жасау функциясы берілген. Сонымен бірге, бірақ дұрыстығын кім бақылайтыны, есептеу қандай мәліметтерге негізделгені, ішкі шектеулер немесе бюджеттік бағдарлар бар-жоғы көрсетілмеген, бұл теріс пайдалану үшін айтарлықтай кеңістік қалдырады.

- Клиникалық конференциялар өткізу және сапасыз медициналық көмек көрсету жағдайларын талдау: ұйымдастыру және қатысу көрсетілген, бірақ хаттамалау, жауапкершілік, шешімдерді көрсету тетігі белгіленбеген, бұл

мүдделер болған кезде қандай да бір жағдайларды жасыруға немесе жасыруға мүмкіндік туғызады.

- Тәлімгерлік және кафедралармен өзара іс-қимыл бойынша шектеулердің болмауы: тәлімгерлікті, кафедраларды белсенді тарту көрсетілген, бірақ регламент жоқ: тәлімгер кім бола алады, қандай негізде, нәтиже қалай бағаланады, мүдделер қақтығысы бар ма.

Қорытындылар:

Ережеде жалпы формада тұжырымдалған бірқатар нормалар бар, олардың қалауы бойынша кең мүмкіндіктері бар және процедуралық егжей-тегжейлердің болмауы:

- сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жағдай жасайды;
- транспаренттілік пен есеп беруді азайтады;
- тәуелсіз тексеру мен бақылауды қиындатады.

Ұсынымдар:

Құқықтық олқылықтарды жою:

а) Көрсеткіштер мен тиімділік көрсеткіштері:

Шаралар: ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу немесе Ережеге жеке қосымшамен бекіту:

- бөлімше тиімділігінің негізгі көрсеткіштерінің (KPI) тізбесі (өлім-жітім, болудың орташа ұзақтығы, асқыну жиілігі, төсектердің толтырылуы және т. б.);
- көрсеткіштердің нысаналы мәндері;
- есептеу әдістемесі;
- тоқсан сайынғы есеп беру және талдау тәртібі (мысалы, медициналық кеңес немесе сапа жөніндегі комиссия арқылы).

б) пациенттерді АРҚТБ-не/-нен ауыстырудың ашық рәсімі:

Шаралар:

- Пациенттерді ауыстыру үшін медициналық көрсеткіштердің қатаң критерийлерін белгілеу;
- Консилиумның міндетті құжаттамасын (хаттама нысаны, барлық мүшелердің қолдары) тіркеу;
- Ішкі аудитке жататын пациенттерді аударудың тіркеу журналын енгізу;
- Ауызша бұйрықтарға тыйым салу: "ерекшеліктер" деп аталатындардың барлығы жазбаша түрде тіркеліп, әкімшіліктің екі мүшесі қол қоюы керек (сыбайлас жемқорлық тәуекелін азайту үшін).

в) түнгі және шығу кезекшілігін регламенттеу:

Шаралар:

- Пациенттерді ауыстыру үшін медициналық көрсеткіштердің қатаң критерийлерін белгілеу;
- Консилиумның міндетті құжаттамасын (хаттама нысаны, барлық мүшелердің қолдары) тіркеу;
- Ішкі аудитке жататын пациенттерді аударудың тіркеу журналын енгізу;
- Ауызша бұйрықтарға тыйым салу: "ерекшеліктер" деп аталатындардың барлығы жазбаша түрде тіркеліп, әкімшіліктің екі мүшесі қол қоюы керек (сыбайлас жемқорлық тәуекелін азайту үшін).

г) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің нақты тетігі:

Шаралар:

- Ақпаратты жинауға және тексеруге жауапты қызметкерді тағайындау (осы бөлімше қызметкерлерінің қатарынан емес);
- Бөлімшеде комплаенс-қызмет пен әдеп жөніндегі комиссияның атына жіберілетін тоқсан сайынғы есептілікті енгізу;
- Ережеге қосымша нысанында сыбайлас жемқорлыққа қарсы талдау есебінің нысаны бекітілсін.

Дискрециялық өкілеттіктердің төмендеуі

а) Кәсіпорын әкімшілігінің өкімі бойынша ерекше жағдайларда паллиативтік науқастарды ауыстыру:

Шара:

- "Ерекше жағдайларда клиникалық қажеттілікпен негізделген және әкімшілік бекіткен консилиум хаттамасымен расталған" деген тұжырым ауыстырылсын.

- комплаенс-қызметке көшірмесі бар алып тастау негіздемесін жазбаша тіркеуді талап ету.

б) ДЗ, ММБ және жабдыққа өтінімдерді бақылау

Шара: мыналарды қамтитын өтінімнің үлгілік нысанын белгілеу:

- қажеттілікті есептеу (төсек санына, бейінділігіне, хаттамаларына негізделген);

- қалдықтар мен жарамдылық мерзімі туралы мәліметтер;

- бухгалтерия мен сатып алу бөлімімен өтінімді ішкі тексеруді міндеттеу;

- жарты жылда бір рет өтінімдерді тұтыну және сәйкестік аудитін енгізу.

в) Конференциялар, шағымдар және қайта емдеуге жатқызу

Шара:

- шағымдар мен талдаулар жағдайларының тізілімін енгізу;

- шешімдерді тіркеуге және олардың орындалуына жауапты адамды тіркеу;

- талдау нәтижелерін АРҚТБ тоқсан сайынғы талдамалық есебіне енгізу.

г) Тәлімгерлік және кафедралар

Шара:

- Тәлімгерлік туралы ережені бекіту, оған мыналар кіреді:

тәлімгерлерді іріктеу критерийлері;

әрбір тәлімгер бойынша есеп беру;

мүдделер қақтығысына тыйым салу;

- Әкімшілік бекітетін кафедралар мен тақырыптардың тізілімін енгізу.

АРҚТБ меңгерушісінің лауазымдық нұсқаулығын (бұдан әрі – ЛН) талдау кезінде сыбайлас жемқорлық және басқарушылық тәуекелдерді тудыруы мүмкін дискрециялық өкілеттіктер ендігінің мынадай құқықтық олқылықтары мен элементтері анықталды.

Құқықтық олқылықтар

Міндетін атқарушыны тағайындау рәсімінің болмауы.

Пункт 1.4 допускает, что обязанности заведующего при его отсутствии исполняет лицо, назначенное приказом директора.

Олқылық: іріктеу критерийлері, мерзімдері, өкілеттіктерді беру тәртібі, сондай-ақ берілетін функциялар мен шектеулер көлемі жазылмаған.

Шағымдармен жұмыс істеудің жеткіліксіз егжей-тегжейлері.

2.9-тармақ — "Шағымдарды қарайды, шаралар қабылдайды..."

Олқылық: қарау мерзімдері, есеп нысаны, нәтижені тіркеу және науқасты хабардар ету регламенті жоқ. Бұл ашықтық пен бақылауды азайтады.

Персоналдың лауазымдық міндеттерін бекіту және бағалау рәсімі жазылмаған:

2.19-тармақ — "Бөлімше қызметкерлерінің лауазымдық міндеттерін әзірлейді".

Құқықтық алшақтық: бұл міндеттерді кім бекітетіні және еңбек заңнамасы мен біліктілік талаптарына сәйкестігін тексеру қалай жүргізілетіні туралы айтылмайды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері үшін жауапкершілікті әлсіз нақтылау

2.12-тармақ — «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың сақталуына дербес жауапты болады...»

Олқылық: сыбайлас жемқорлыққа қарсы бақылау құралдары, есептілік нысандары, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және бағалау әдістемесі анықталмаған.

Дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігі

"Бөлімшенің саясаты мен стратегиясын анықтайды" деген тұжырым

2.5-тармақ: өкілеттік шектеусіз тұжырымдалған-стратегия директормен, медициналық кеңеспен немесе жылдық жоспар аясында бекітілгені көрсетілмеген. Бұл кең ауқымды еркіндік береді.

АРҚТБ-нен пациенттерді ауыстыруды келісу

2.3-тармақ

Меңгеруші ауысу туралы шешімді рәсімсіз немесе консилиумдық тәсілсіз дербес қабылдайды, бұл мүдделерге байланысты селективті қолдануға мүмкіндік береді.

Кез келген емдеу-диагностикалық іс-шараларды тағайындау және жою

3.5-тармақ:

"Кез-келгенін тағайындау және жою..." тұжырымдамасы шектеулерсіз, шарттарсыз немесе емдеуші Дәрігерлермен келісусіз, әсіресе төтенше жағдайларда – өте кең таңдау құқығы.

Ұсынымдар:

1. АРҚТБ меңгерушісінің міндетін атқарушыны тағайындау рәсімінің болмауы:

Берілген өкілеттіктердің өлшемдерін, мерзімдерін, көлемін, беру туралы есеп пен қол қоюдың қажеттілігін белгілеңіз. Мысал: 1.4-тармақ (жаңа редакцияда): " АРҚТБ меңгерушісі болмаған кезде (демалыс, іссапар, еңбекке уақытша жарамсыздық) оның міндеттерін медициналық бөлім бойынша орынбасардың ұсынысы негізінде директордың бұйрығымен тағайындалған

дәрігер-анестезиолог-реаниматолог уақытша орындайды. М.а. тағайындау бұйрықпен ресімделеді: орындау мерзімі, өкілеттіктер көлемі, жауапкершілік және ауыстыру қорытындылары бойынша есептілік тәртібі.»

2. Пациенттердің шағымдары:

Регламент енгізілсін: қарау мерзімі-3 жұмыс күні, жазбаша есеп – міндетті, шағымдарды есепке алу журналы – міндетті. Мысал: жаңа 2.9.1 тармағын қосу:

«2.9.1. Шағымдарды қарау 3 жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүзеге асырылады. Қарау нәтижелері жазбаша нысанда ресімделеді, өтініштер журналында тіркеледі, кейіннен бастамашыға жауап беріледі. Шағымдардың барлық жағдайлары клиникалық-сараптамалық комиссияда (КСК) немесе медициналық кеңесте кейінгі баяндамамен талданады.»

3. Әзірлеу жөніндегі өкілеттіктер:

ЛН-қа енгізу: «Директордың медициналық бөлім және хирургиялық көмек жөніндегі орынбасарларының, АРББ, заң бөлімінің, кәсіподақ комитетінің келісімімен директор бекітеді». Мысал: персоналдың ЛН әзірлеу жөніндегі өкілеттіктерді нақтылау (2.19-тармақ):

Толықтырылсын: "Бөлімше қызметкерлерінің лауазымдық міндеттерін меңгеруші әзірлейді, директордың медициналық бөлім және хирургиялық көмек жөніндегі орынбасарларымен, АРББ, заң бөлімі, кәсіподақ комитетімен келісуден өтеді және кәсіпорын директорымен бекітіледі".

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы жауапкершілік:

Белгіленсін: сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке міндетті тоқсандық есеп, есеп беру нысаны, бұзушылықтар журналы. Мысал: 2.12-тармақтың жаңа редакциясын қосу:

2.12 (жаңа редакцияда): "Меңгеруші сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың сақталуына дербес жауапты болады. Ол міндетті:

- АРҚТБ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне тоқсан сайын талдау жүргізу;

- бекітілген нысанда Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке есеп беру;

- инциденттерді есепке алудың арнайы журналында этиканы бұзу, мүдделер қақтығысы және заңсыз шешімдер жағдайларын тіркеу.»

5. Емдеу шараларды тағайындау:

Нақтылау: "Бекітілген клиникалық хаттамалар мен стандарттар шегінде". Мысал: 2.3-тармақтың тұжырымдамасын өзгерту:

2.3 (жаңа редакцияда): "АРҚТБ-нен пациенттерді ауыстыруды келісу емдеуші дәрігердің, бейіндік бөлімше меңгерушісінің және әкімшілік өкілінің қатысуымен консилиум қорытындысы негізінде ғана жүзеге асырылады. Ерекшеліктерге директордың шешімі бойынша ғана рұқсат етіледі.»

6. Бөлімше стратегиясы:

Стратегия директордың бұйрығымен медбөлік жөніндегі орынбасармен келісілгеннен кейін бекітіледі деп жазылсын.

Мысал: 2.5-тармақты нақтылау:

2.5 (жаңа редакцияда): "Медициналық бөлім жөніндегі орынбасармен және медициналық кеңеспен келісілгеннен кейін директордың бұйрығымен

ұсыныстарды міндетті түрде бекіте отырып, АРҚТБ қызметін дамытудың стратегиясы мен бағыттарын айқындайды.»

7. 3.5-тармақты өзгерту:

3.5 (жаңа редакцияда): Пациенттің медициналық құжаттамасындағы негіздерді міндетті құжаттай отырып, бекітілген клиникалық хаттамалар мен стандарттар шегінде емдеу-диагностикалық іс-шараларды тағайындау және жою. Шешімдер стандартты емес клиникалық жағдай болған кезде алқалы түрде қабылдануы тиіс.

Кәсіпорынның **бас мейірбикесінің лауазымдық нұсқаулығын талдау** негізінде басқару, есеп беру және сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақтылық үшін тәуекелдер туғызуға қабілетті келесі құқықтық олқылықтар мен дискрециялық өкілеттіктердің ендік элементтері анықталды.

Құқықтық олқылықтар

Өкімдер беру рәсімінің реттелмеуі – 4.9-тармақ: "орта және кіші персоналға өкімдер береді және олардың орындалуын бақылайды".

Құқықтық алшақтық: міндетті жазбаша нысанды көрсету жоқ, бақылаудың қалай тіркелетіні анықталмаған, заңсыз өкімге шағымдану тәртібі жоқ. Бұл билікті теріс пайдалануға және бағыныштыларға қысым жасауға әкелуі мүмкін.

Жауапкершілік бөліміндегі жалпылау-5-бөлім: "ақпаратты жария ету, материалдық залал, тәртіп үшін жауап береді..."

Құқықтық алшақтық: тергеу тетіктері, актілер/қорытындылар нысандары, комиссиялардың немесе кәсіподақтың қатысуы көрсетілмеген. Бұл жұмысшының да, жұмыс берушінің де құқықтарын қорғауды қиындатады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар іске асыру тетігімен қамтамасыз етілмеген – 6-бөлім маңызды қағидаттарды (адалдық, парадан бас тарту) сипаттайды, бірақ:

- есеп беру нысандары жоқ,
- сыбайлас жемқорлық туралы кімге және қалай хабарлау керектігі көрсетілмеген,
- бұзушылықтарды тіркеу және оларды тергеу тәртібі жоқ.

Комплаенс-қызметпен өзара іс-қимыл туралы айтылмайды: сыбайлас жемқорлыққа қарсы блок болған кезде комплаенс-қызметпен және тәуекелдер туралы хабарлау арналарымен тікелей өзара іс-қимыл еленбейді, бұл ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін төмендетеді.

Сатып алу бойынша өкілеттіктер анықталмаған: соңғы абзац "сатып алуды бастаушы" тұлға жауапты екенін айтады, бірақ:

- нақты кім (лауазым? деңгей?)
- өтінімді келісу механизмі, бақылау, өтінімдер журналы жоқ-бұл сұр аймақты жасайды.

Дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігі

Кадрларды орналастыру – 3.2, 4.4-тармақтар: "орта және кіші медицина қызметкерлерін орналастыруды ұйымдастырады".

Мәселе: бөлімше басшылығымен, кәсіподақпен немесе АРББ-мен келісу тәртібі белгіленбеген. Бұл кадрларды себепсіз қайта бөлуге мүмкіндік береді.

Жаза тағайындау/ұсыну құқығы – 4.6-тармақ: "қызметкерлерді көтермелеу/жазалау туралы ұсыныстар енгізеді".

Мәселе: критерийлер жоқ, ұсыныс не негізінде жасалатыны анықталмаған — субъективті қысым мен жағымпаздық қаупі бар.

Бақылау ұғымын кеңінен түсіндіру – тармақтар 3.3, 3.6, 3.9, 3.12-3.14: құжаттаманы, шығыстарды, қалдықтарды, ерітінділерді және т. б. бақылау.

Мәселе: регламенттер, бақылау актілері, журналдар болмаған жағдайда, бұл өкілеттіктер таңдамалы немесе ресми түрде, есеп берусіз қолданылуы мүмкін.

Ұсынымдар:

1. Өкімдер және орындалуын бақылау жөніндегі регламентті енгізу:

4.9-тармақ толықтырылсын: "Бас мейірбике орта және кіші персоналға беретін барлық өкімдер жазбаша нысанда (оның ішінде электрондық құжат айналымы жүйесі арқылы) ресімделуге, өкімдер журналында тіркелуге және орындау актісімен сүйемелденуге тиіс. Ауызша өкімдерге тек төтенше жағдайларда ғана жол беріледі, содан кейін құжатталады.»

2. Жауапкершілік механизмін нақтылау:

5-бөлім "жауапкершілік" тармағымен толықтырылсын: "Міндеттерді тиісінше орындамаудың, тәртіптік теріс қылықтар мен бұзушылықтардың барлық жағдайлары кәсіподақ комитеті өкілінің және АРББ қатысуымен ішкі тергеп-тексеру актісімен ресімделеді. Жазалар бойынша шешімдер тәртіптік комиссияның қорытындысы негізінде қабылданады.»

3. 3-бөлім мынадай тармақтармен толықтырылсын:

3.26. Санитариялық және эпидемиялық талаптардың сақталуын, жабдықтардың пайдаланылуын, материалдардың жұмсалуды және құжаттаманы бақылау бекітілген жоспар-кестелерге сәйкес жүзеге асырылады, олардың қорытындысы бойынша бақылау актілері ресімделеді.

3.27. Барлық анықталған бұзушылықтар ішкі бақылау журналында тіркелуге, кейіннен ай сайынғы кеңестерде талдауға жатады.

4. "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар" деген 6-бөлім мынадай тармақтармен толықтырылсын:

6.6. Бас медбике тоқсан сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері және оларды төмендету жөніндегі іс-шаралар бойынша есеп береді.

6.7. Сыбайлас жемқорлық көріністері туралы барлық өтініштер мен сигналдар есепке алу журналында тіркеледі және одан әрі қарау үшін белгіленген тәртіппен жіберіледі.

5. Сатып алудағы рөлді анықтау:

5-бөлім мынадай тармақпен толықтырылсын: "Сатып алуға бастамашы болған тұлға өкілеттіктер көлемін көрсете отырып, директордың бұйрығымен тағайындалуға тиіс. Тауарлар мен қызметтерді сатып алуға арналған барлық өтінімдер қажеттіліктің негіздемесімен, бөлімше меңгерушілерімен келісілуімен сүйемелденуге және тоқсан сайынғы аудитке жататын өтінімдер журналында тіркелуге тиіс.»

6. Кадрлық шешімдердің тәртібін нақтылау:

4.4-тармақ толықтырылсын: "Кадрларды бөлу тек бөлімше меңгерушілерімен және АРББ басшысымен келісім бойынша жүзеге асырылады. Персоналды орналастырудағы барлық өзгерістер қызметтік жазбамен және директордың бұйрығымен ресімделеді.»

7. Өндіріп алу туралы ұсыныстарды нақтылау:

4.6-тармақ толықтырылсын: "Тәртіптік жазалар туралы ұсыныстар мән-жайларды, оқиғаның күнін, түсіндірме қызметкерді және қызметтік тексеру актісін көрсете отырып, жазбаша нысанда беріледі.»

Сыбайлас жемқорлық немесе басқарушылық тәуекелдерге алғышарттар жасай алатын **АРҚТБ қабылдау-қарқынды бөлімшесінің (ҚҚБ) анестезиолог-реаниматолог дәрігерінің лауазымдық нұсқаулығын талдау:**

Құқықтық олқылықтар

Қызметке тағайындау және босату: "кәсіпорын директорының бұйрығымен қызметке тағайындалады және босатылады"

Мәселе: конкурстық процедураның сипаттамасы, іріктеу немесе бағалау критерийлері жоқ.

Тәуекел: Кадрлық шешімдерге субъективті немесе бейресми әсер ету мүмкіндігі.

Алмастыру болмаған кезеңде: "директордың бұйрығымен тағайындалған басқа дәрігерге жүктеледі"

Мәселе: ауыстыруды бөлудің шарттары, ережелері және логикасы жоқ.

Тәуекел: біркелкі емес жүктеме, субъективті пікірге негізделген алмастыруларды ықтимал ерікті басқару.

Стандарттарға байланбай міндеттерді тұжырымдау: "Бақылаудың тиісті деңгейін қамтамасыз етеді", "рәсімдерді бақылайды", "персоналдың жұмысын ұйымдастырады"

Мәселе: КРІ, ОПС немесе бекітілген алгоритмдермен байланыссыз бұлыңғырлық.

Тәуекел: міндеттердің орындалуын объективті бағалаудың мүмкіндіксіздігі, аудиттерде және тексерулерде манипуляция.

Туыстарын хабардар ету: "дәрігерлік құпияның сақталуын ескере отырып хабарлайды".

Мәселе: жария ету/жария етпеу формасы, көлемі және критерийлері жоқ.

Тәуекел: туыстарымен ықтимал қақтығыстар, заңды салдарлар, тең емес тәжірибелер.

Дәрігердің жауапкершілігі: "еңбек/азаматтық заңнамада белгіленген шектерде жауап береді".

Мәселе: бұзушылықтарды бекіту мен күшейтудің ішкі механизмдері анықталмаған.

Тәуекел: жауапкершілікке тарту процесінің төмен басқарылуы.

Кең дискрециялық өкілеттіктер

Кез келген емдеу-диагностикалық іс-шараларды тағайындау және тоқтату: "... кез келген іс-шараларды тағайындайды және жояды..."

Тәуекел: қосарланған бақылау немесе МТК (мысалы, медициналық кеңес беру комиссиясы) болмаған жағдайда, бұл аудитсіз өкілеттіктерді теріс пайдалануға немесе қателіктерге әкелуі мүмкін.

Тактиканы дербес анықтайды, операцияларды кейінге қалдырады: "... жоспарланған операцияны оның талаптары орындалғанға дейін кейінге қалдырады..."

Тәуекел: екі рет бақылаусыз немесе құжатталған процедурасыз қысым тұтқасы ретінде пайдалануға болады.

Кіші персоналдың жұмысын ұйымдастырады және бақылайды: "... өзіне бағынышты персоналдың жұмысын ұйымдастырады және бақылайды..."

Тәуекел: ережесіз бейресми қатынастарға, жағымпаздыққа, жүктеменің біркелкі бөлінбеуіне әкелуі мүмкін.

«Бағыныштылардың міндеттерді орындауына жәрдемдеседі».

Тәуекел: өкілеттіктің түсініксіз жағдайы: тәлімгер? үйлестіруші? ресми басшы? Жауапкершілік шегі жоқ.

Ұсынымдар:

Тағайындау/босату белгісіздігі: біліктілікті бағалау мен сұхбаттасуды қамтитын ашық процедураны бекіту.

Ауыстыру — бұйрық бойынша ережесіз: ротация кестесін немесе "бірінші босатылған дәрігер" механизмін енгізіңіз.

Міндеттердің бұлыңғырлығы: ОПС, КРІ, чек-парақтарға байланыстыру.

Операцияларды жою жөніндегі өкілеттіктер: міндетті екінші пікірді талап ету (менгерушінің / кезекші үйлестірушінің қолы).

Механизмдерсіз жауапкершілік: "бұзушылықты тіркеу актісі" нысанын енгізу, ішкі аудитке байланыстыру.

Бағыныштыларды регламентсіз бақылау: "ауысым үйлестірушісі", "ауысымның аға дәрігері" мәртебесін анықтау, шекараларды белгілеу

Шаруашылық бикесінің лауазымдық нұсқаулығын талдау

Құқықтық олқылықтар

Есеп беру: күнделікті жұмыста қожайынның іс-әрекетін кім бақылайтыны көрсетілмеген (тек бас акушерге бағыну көрсетілген). Бейресми басқару мүмкіндігі, бақылаудың болмауы.

Жұмыс регламенті: есепке алу, сақтау, түгендеу бойынша нақты нормативтік актілерге (ҚР ДСМ, МС, санитариялық-эпидемиологиялық талаптар мен қағидалар және т.б. бұйрықтар) сілтемелер жоқ. Әрекеттердің заңдылығын және нормативтердің қолданылуын тексеруді қиындатады.

Жауапкершілік: жалпы тұжырымдарда сипатталған, нақтыланбаған (мысалы: "дұрыс орындалмау" нақты не?). Бұзушылықтарды заңды бағалаудағы қиындықтар, жауапкершіліктен бас тарту.

Міндеттердің сипаттамасы: кейбір міндеттер қайталанатын немесе нақты орындалу критерийлері жоқ (мысалы, "санитарларды оқыту" — нысаны, жүйелілігі, әдістемесі жоқ). Субъективті орындау немесе міндеттерді елемей мүмкіндігі

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар: комплаенс-қызметпен өзара іс-қимыл тетігі жоқ, хабарлаудың мерзімдері/тәртібі көрсетілмеген. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты практикада іске асырудың жеткіліксіздігі.

Дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігі

Санитарларды бақылау: регламенттерсіз "Санитарларды оқыту және оларға кеңес беру". Субъективті бағалау, ықтимал қақтығыстар, бейресми қысым.

Мүлікті басқару: "мүліктің сақталуын және тиісті жай-күйін қамтамасыз ету" — есептілік тетіктерінсіз немесе нысанынсыз. Деректерді төмендету/асыра пайдалану, теріс пайдалану мүмкіндігі.

Жақсарту бойынша ұсыныстар: қарау немесе кері байланыс рәсімінсіз "ұсыныстар енгізуге" құқылы. Бастамалар еленбеуі немесе таңдамалы түрде қолданылуы мүмкін.

Аутсорсинг қызметтерінің сапасын бағалау: "Қызметтер сапасы мәселелері бойынша өзара іс-қимыл" — бағалау критерийлерінсіз. Субъективті мақұлдау немесе шағымдану мүмкіндігі, сыбайлас жемқорлықпен өзара әрекеттесу қаупі

Санитарлық режим үшін жауапкершілік: жауап беру шараларынсыз немесе есептіліксіз жалпы тұжырым. Салдардың пайда болуындағы проблемалар (мысалы, бөлімшедегі инфекциялар).

Ұсынымдар:

- Нормативтік-құқықтық базаны нақтылау: қолданыстағы бұйрықтарға, стандарттарға, ішкі ережелерге сілтемелер қосу.

- Рәсімдерді рәсімдеу арқылы дискрецияны шектеу: актілер нысандарын, чек-парақтарды, санитарларды оқытуға арналған нұсқаулықтарды жасау.

- Нақты іс-әрекеттер мен салдарға байланысты жауапкершілікті нақтылау.

- Орындалуын бақылау тетіктерін енгізу (мысалы, ай сайынғы есептер, қабылдау актілері).

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды нақтылау — комплаенс-қызметпен өзара іс-қимыл туралы тармақты, ақпараттандыру рәсімін қосу.

Лауазымдық нұсқаулықты жаңартуға арналған ұсыныстар

1. Құқықтық олқылықтарды жою бойынша.

1.1 Есеп беру: "Шаруашылық бикені бас акушер/ДК менеджері бақылайды, ал ол болмаған жағдайда директордың бұйрығы бойынша жауапты тұлға бақылайды" деп көрсетілсін.

1.2 Жұмыс регламенті: қолданылатын нормативтік актілерге сілтемелер енгізу: ҚР ДСМ, санитариялық-эпидемиологиялық талаптар мен қағидалар, МС бұйрықтары, ішкі ережелер.

1.3 Жауапкершілік: жауапкершілікті нақтылау, мысалы: "қабылдау-тапсыру актісінің болмауы үшін", "түгендеуге өтінімді уақтылы бермегені үшін".

1.4 Міндеттердің сипаттамасы: орындау тиімділігінің көрсеткіштерін, мерзімдерін, есептілік нысандарын (журналдар, актілер, чек-парақтар және т. б.) қосу.

1.5 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар: "тоқсан сайын комплаенс-қызметпен өзара іс-қимыл жасау, сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бойынша нысанды толтыру" міндеттемесін қосу.

2. Дискрециялық өкілеттіктердің кендігін тарылту бойынша.

2.1 Санитарларды бақылау: санитарларды оқыту және білімдерін тексеру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту, бақылау журналын енгізу.

2.2 Мүлікті басқару: нысандарды енгізу: тексеру актісі, жылжыту журналы, ай сайынғы есеп.

2.3 Жақсарту бойынша ұсыныстар: жүйені құру: ұсыныс формасы → тіркеу → нұсқаулықтан кері байланыс.

2.4 Қызметтер сапасын бағалау: аутсорсинг қызметтерін бағалау чек-парағын енгізу, оны басшылықпен бекіту.

2.5 Санитарлық режим: тексеру кестесін, бұзушылықтар журналын, іс-шаралар бойынша есеп беру жүйесін бекіту.

"Акушерлік іс жөніндегі менеджерлер" ережесін талдау

1. Құқықтық олқылықтар

1.1. Қызметке тағайындау және босату.

"Кәсіпорын директорының бұйрығымен тағайындалады және қызметінен босатылады".

Үміткерлерді тағайындау критерийлерінің, конкурс рәсімдерінің немесе бағалаудың сипаттамасы жоқ. Бұл субъективті көзқарас қаупін тудырады.

1.2. Персоналдың тиімділігін бағалау.

"Бөлімше қызметкерлерінің жұмысын бағалау және жақсарту жолдарын іздеу".

Бағалаудың нақты критерийлері немесе бекітілген нысандарға/әдістемелерге сілтемелер жоқ. Бұл бағыныштыларға манипуляция мен қысым жасауға мүмкіндік береді.

1.3. Көтермелеу және жазалау туралы ұсыныстар енгізу.

"қызметкерлерді көтермелеу немесе оларға тәртіптік жаза қолдану туралы ұсыныстар енгізу".

Бұл ұсыныстардың негіздері мен формалары сипатталмаған, тексеру процедурасы жоқ. Таңдамалы тәсіл мүмкін.

1.4. Құжаттаманың жүргізілуін бақылау:

"есепке алу құжаттамасының дұрыс жүргізілуін және деректерді ақпараттық жүйелерге енгізуді бақылау".

Нақты қандай құжаттар, қандай нысанда және қандай жиілікте көрсетілмеген. Бұл қос стандарттарға орын қалдырады.

1.5. Болмау уақытына ауыстыру.

"ауыстыру бас акушердің келісімі бойынша директордың бұйрығымен жүзеге асырылады".

Ауыстыру процедурасы реттелмеген — мерзімдер жоқ, өтініш немесе келісу нысаны жоқ, бұл фаворитизмге мүмкіндік туғызады.

2. Кең дискрециялық өкілеттіктер

2.1. "Еңбекті ұтымды ұйымдастыру".

Термин тым дерексіз. Кез келген шешімді нақты көрсеткіштерсіз ақтауға болады.

2.2. "Қолайлы микроклимат құру".

Нақты көрсеткіштердің болмауы. Моральдық қысым немесе кадрлық шешімдерді негіздеу үшін қолдануға болады.

2.3. "Бағынысты тұлғаларға ақпарат беру".

"міндеттерді орындау үшін қажетті бағынысты тұлғаларға уақтылы ақпарат беру".

"Уақтылы" және "қажетті ақпарат" ұғымы шешілмеген — бұл ақпаратқа қол жеткізуді шектеу арқылы қызметкерлердің жұмыс сапасына әсер етуге мүмкіндік береді.

Ұсынымдар.

1. Менеджерлерді тағайындаудың, бағалаудың және алмастырудың нақты критерийлерін бекіту.
2. Тәртіптік және көтермелеу шаралары бойынша регламенттер әзірлеу.
3. Бағыныштылар үшін апелляция механизмін енгізіңіз.
4. КРІ және көрсеткіштер арқылы "тиімділік" пен "ұтымдылық" туралы жеке түсіндіруді шектеу.
5. Ішкі аудитке жататын персонал бойынша шешімдер тізілімін жасау.

Мейіргер ісі (МІ) және акушерлік іс (АІ) жөніндегі менеджерлердің лауазымдық нұсқаулықтарын талдау

1. Құқықтық олқылықтар

1.1 Нормативтік база. Міндеттерге негізделген нақты заңдар, ДСМ бұйрықтары, стандарттар көрсетілмеген. Мысалы, ҚР ДСМ 2020 жылғы 22 қазандағы № ҚР ДСМ-148/2020 бұйрығына немесе басқа регламенттерге сілтеме жасалған жоқ. Бұл құжатты дауларға осал етеді.

1.2 Жауапкершілік. Жауапкершілік туралы тұжырымдар бұлыңғыр: "заңнама шегінде жауап береді". Тәртіптік, әкімшілік немесе материалдық жауапкершілік түрлері бойынша декодтау жоқ.

1.3 Бақылау өкілеттіктері. "Жұмысты бақылау" көрсетілген, бірақ процедуралар, бұзушылықтарды тіркеу механизмдері, салдары нақтыланбаған. Бұл бағыныштылармен дау тудыруы мүмкін.

1.4 Қызметке тағайындау және босату. Лауазымға тағайындау/босату тәртібі, бағыныштылық, ауыстыру сипатталмаған. Бұл процедуралар нақты бекітілуі керек, әсіресе даулар немесе тексерулер болған жағдайда.

1.5 Дербес деректермен жұмыс. "Құпиялылық" туралы айтылды, бірақ "Дербес деректер және оларды қорғау туралы" ҚР Заңы бойынша нақтылық жоқ. Дербес деректерді қорғаудың нақты рәсімдерінің сақталуын белгілеу маңызды.

2. Дискрециялық өкілеттіктер

2.1 Персоналдың қызметін бағалау. Критерийлерсіз "қызметті бағалау", "көтермелеуге немесе жазалауға ұсыну" сияқты тұжырымдар. Субъективті көзқарас, қақтығыстар, шағымдану мүмкіндігі.

2.2 Міндеттерді бөлу. Кең таңдау: "міндеттерді медицина қызметкерлеріне бөледі". Жеке қызметкерлердің шамадан тыс жүктелуіне немесе қақтығыстарға әкелуі мүмкін.

Қорытындылар

Құқықтық олқылықтар құжатты заң тұрғысынан осал етеді. Оларды жою керек:

- заңдар мен бұйрықтарға сілтемелер қосу,
- детализации обязанностей и ответственности,
- бақылау және тәртіп регламенттерінің сипаттамасы.

Менеджердің қалауы бойынша өкілеттіктер өте кең, бұл бастамашыл жұмысшылар үшін пайдалы, бірақ рәсімделген критерийлер болмаған жағдайда мыналарға әкелуі мүмкін:

- бағалау мен басқарудағы субъективтілік,
- тексеру немесе жанжал жағдайларындағы қиындықтар.

Ұсынымдар.

1. Нормативтік актілерге сілтеме енгізу.

Құжаттың басына (лауазым атауынан кейін):

Осы лауазымдық нұсқаулық мыналарға сәйкес әзірленді:

- Қазақстан Республикасының Еңбек кодексімен;
- "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Кодексімен;
- ҚР Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 қазандағы № ҚР ДСМ-148/2020 бұйрығымен;
- Кәсіпорынның бұйрықтарымен және ішкі нормативтік актілерімен.

2. Жауапкершілікті нақтылау.

"Жауапкершілік" бөлімі:

Мейірбике менедж жөніндегі Менеджер жауапты:

- Пациенттерге немесе мекемеге залал келтірген ҚР заңнамасының нормаларын бұзғаны үшін;
- Лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін;
- "Дербес деректер және оларды қорғау туралы" ҚР Заңына сәйкес дербес деректердің құпиялылығын сақтамағаны үшін;
- Санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды бұзғаны үшін ("Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" ҚР Кодексіне сәйкес).

3. Дискрециялық шешімдерді ресімдеу

"Лауазымдық міндеттер" бөліміне-критерийі бар тақырыпшаларды қосу:

Қызметкерлердің жұмысын бағалау.

Орта және кіші медициналық персоналдың қызметін бағалау мынадай нәтижелер бойынша жүзеге асырылады:

- күтім стандарттарын сақтау,
- құжаттаманы бұзушылықсыз жүргізу,

- ішкі аудит нәтижелері,
- пациенттер мен әріптестердің шағымдары/өтініштері.

Бағалау қорытындысы бойынша көтермелеу немесе тәртіптік шаралар туралы ұсыныспен қызметтік жазба қалыптастырылады.

Оқыту және біліктілікті арттыру

Менеджер бас медбикемен және АРББ-мен келісілген жылдық оқу жоспарын жасайды, онда:

- оқытудың басым бағыттары көрсетіледі,
- формат (семинар, тағылымдама, онлайн-курс) көрсетіледі,
- жауапты тұлғалар мен мерзімдер келтіріледі.

4. Шешім қабылдау механизмін қосу

Жаңа бөлім: "басқару шешімдерін қабылдау тәртібі".

Күтімді ұйымдастырудағы өзгерістер, кестелер, міндеттер, жұмыс әдістері бойынша барлық бастамалар келесі түрде ресімделеді:

- директордың немесе директордың орынбасарының атына қызметтік жазба,
- қатысушылардың қолы қойылған кеңес хаттамасы,
- барлық мүдделі тараптардың бұрыштамасы бар ішкі бұйрық.

Әйелдер денсаулығы бөлімі (ӘДБ) туралы ережені талдау.

Кадрлық тағайындаулар және орын ауыстыру. "Қызметкерлерді қабылдау, жұмыстан шығару, ауыстыру директордың бұйрығы негізінде жүргізіледі..."

Ашық критерийлерсіз персоналды тағайындау қаупі. Протекционизм мүмкіндігі.

Медициналық жабдықтар мен бұйымдарды сатып алу. "Жаңа медициналық жабдықты жоспарлау және сатып алу...», «Медициналық мақсаттағы бұйымдарға өтінім жасау...».

Жеткізушілердің мүдделерін лоббилеу тәуекелі, өтінімдерге қажеттілікті арттыру.

Ақылы медициналық қызмет көрсету. "ТМККБК және ақылы қызметтер шеңберінде бекітілген көлемге сәйкес медициналық қызметтерді іске асыру.»

Төлем үшін қызмет көрсету кезінде өкілеттіктерді теріс пайдалану тәуекелі (пациенттерді ақылы қызметтерге негізсіз жіберу).

Есептілік және статистика жүргізу. "Медициналық құжаттаманы дұрыс жүргізу, жедел ақпарат пен статистикалық есептілікті ұсыну...».

Кемшіліктерді жасыру немесе көрсеткіштерді жақсарту мақсатында бөлімшенің қызметі туралы деректерді бұрмалау тәуекелі.

Бөлімшенің мүлкін пайдалану. "Құжаттаманың, бөлімше мүлкінің сақталуын қамтамасыз ету.».

Үй-жайларды, жабдықтар мен шығын материалдарын жеке мақсатта мақсатсыз пайдалану тәуекелі.

Шағымдарды қарау. "Өтініштерді қарау және анықталған кемшіліктерді жою бойынша шаралар қабылдау.».

Пациенттердің бұзушылықтар туралы шағымдарын елемеу немесе жасыру қаупі.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шартты түрде жол беріледі. Бұл жағдайда заңдық-лингвистикалық белгісіздікке байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туындайды. Біріншіден, ӘДБ және ӘДБ меңгерушісінің лауазымдық нұсқаулықтағы түсініксіз немесе екі мағыналы тұжырымдама және осылайша заңсыз түсіндірулерге мүмкіндік береді. Ішкі құжаттың мазмұнынан лауазымды адамдарға тікелей бағынуды белгілеу мүмкінсіздігі. Екі лауазымды адамға тікелей бағыну кезінде "шанышқы" пайда болады, бұл жанжалға немесе екі тікелей басшының біреуінің тапсырмаларын орындамауға, сондай-ақ тікелей басшылардың өз қарамағындағылар үшін жауапкершілігін анықтауға әкелуі мүмкін.

Екіншіден, Байқау кеңесінің 2025 жылғы 19 маусымдағы №30 шешімімен бекітілген Кәсіпорынның ұйымдық құрылымына сәйкес бас дәрігер және бас дәрігердің амбулаториялық қызмет жөніндегі орынбасары лауазымдары жоқ.

Мысалы, ӘДБ Ережесінің 1.8-тармағында "әйелдер денсаулығы бөлімшесі тікелей амбулаториялық-емханалық қызметтің басшысына, директордың босандыру жөніндегі орынбасарына бағынады...».

Однако, в разделе 1 ДИ заведующего ОЖЗ, определено, что «Заведующий отделением, при выполнении своих должностных обязанностей подчиняется непосредственно главному врачу и заместителю главного врача по амбулаторной службе».

Алайда, ӘДБ меңгерушісінің лауазымдық нұсқаулығында 1-бөлімінде "бөлімше меңгерушісі өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде тікелей бас дәрігерге және бас дәрігердің амбулаториялық қызмет жөніндегі орынбасарына бағынады" деп айқындалған.

Во-третьих, титульный лист Положения ОЖЗ, в части «Название документа» приведена неправильная формулировка, где указано «Должностная инструкция врача акушера-гинеколога».

Үшіншіден, ӘДБ Ережесінің титулдық парағы, "Құжаттың атауы" бөлімінде "Акушер-гинекологтың лауазымдық нұсқаулығы" көрсетілген қате тұжырым келтірілген.

Ұсынымдар

1. Барлық кадрлық тағайындаулар мен орын ауыстырулар конкурстық рәсімдер арқылы немесе АРББ және кәсіподақпен міндетті түрде келісе отырып жүргізілсін.

2. Коммерциялық ұсыныстарды міндетті салыстыра отырып, жобалау-бюджет комиссиясы бекіткен ашық қажеттіліктер негізінде жабдықтарды сатып алуға өтінімдер қалыптастыру.

3. Ақылы қызметтерге пациенттерді іріктеу критерийлерін әзірлеу; ақылы қызметтерге ұсыныстар мен жолдамаларды есепке алу журналын жүргізу.

4. Есептілікті қосарлы бақылауды жүргізу: сапаға жауапты тұлғалардың статистикалық деректерін міндетті түрде тексеру.

5. Пациенттермен тікелей жұмыс істейтін қызметкерлер үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы тренингтер өткізу (әсіресе көмекші репродуктивті технологиялар, экстракорпоральды ұрықтандыру және консультациялар бойынша).

6. Бухгалтерия және ішкі аудит өкілдерінің қатысуымен мүлікке жыл сайынғы түгендеу жүргізу.

7. Пациенттердің шағымдарын қараудың ішкі аудитін ұйымдастыру.

8. ӘДБ меңгерушісінің лауазымдық нұсқаулығын ӘДБ туралы ережеге сәйкес келтіру.

9. Бір лауазымды адамға тікелей бағынуды, басқа басшыларға функционалды бағынуды анықтау ұсынылады.

10. Лауазымдардың атауы Байқау кеңесінің 2025 жылғы 19 маусымдағы №30 шешімімен бекітілген кәсіпорынның ұйымдық құрылымында көрсетілген лауазымдарға сәйкес келтірілсін.

Тікелей бағыну — бұл қызметкер жұмыс істейтін бөлімше басшысына бағыну.

Функционалды бағыну — бұл ішкі ережелерге сәйкес кәсіпорынның басқа бөлімдерінің немесе қызметтерінің басшыларына ішінара бағыну.

Тікелей басшы қызметкердің жұмыс уақытын пайдалануына жауап береді және одан кәсіпорынның нормалары мен ережелерін сақтауды талап етеді.

Функционалдық басшы өз өкілеттіктері шеңберінде белгілі бір міндеттерді шешу үшін қызметкерлерді тартады.

Қызметкерде бір ғана тікелей басшы және шексіз функционалды басшылар болуы мүмкін. Қызметкер тікелей басшының барлық тікелей бұйрықтарын және белгілі бір салаларда функционалды басшылардың нұсқаулары мен ұсыныстарын орындайды. Функционалды басшының құқықтары мен өкілеттіктері басшының лауазымдық нұсқаулығында да, оған бағынатын қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтарында да жазылады.

Жұмыс уақытын пайдалануды есепке алу табелі туралы ереже.

Мәселен, Ереженің 42-тармағына сәйкес "Оқу демалысы, жүктілік және босану бойынша демалыс, бала күтімі бойынша демалыс кезеңіне. жұмыскердің жалақысы сақталмайтын демалыс жұмыс орны (лауазымы) сақталады, мереке және демалыс күндері жұмыс уақыты қызметкердің күндізгі (сағаттық) мөлшерлемесін негізге ала отырып, бір жарым жарым мөлшерде жүргізіледі".

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шартты түрде жол беріледі. Бұл жағдайда құқықтық-лингвистикалық белгісіздікке байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туындайды. Түсініксіз немесе екі мағыналы позициядағы тұжырымдама, осылайша заңсыз түсіндірулерге мүмкіндік береді. Лауазымды тұлғаның шешім қабылдауына жауапты ішкі құжатты мазмұнынан белгілеудің мүмкінсіздігі.

Ұсынымдар.

Жұмыс уақытын пайдалануды есепке алу табелі туралы Ереженің 42-тармағы-сәйкестікке келтіру.

Қорытындылар:

Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің ережелері мен басқа медицина қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтары көп жағдайда бірдей. Талдау көрсеткендей, оларда жалпы формада тұжырымдалған бірқатар нормалар бар, олардың қалауы бойынша кең мүмкіндіктері бар және процедуралық егжей-тегжейлері жоқ.

Ұсынымдар:

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері үшін жағдайларды азайту және жою, транспаренттілікті, есептілікті арттыру және бақылау мақсатында жоғарыда көрсетілген ұсынымдарды ескере отырып, Кәсіпорынның барлық құрылымдық бөлімшелерінің ережелерін мен лауазымдық нұсқаулықтарын қайта қарау.

Лауазымды тұлғалардың міндетінің орнына құқық белгілеу

Лауазымды тұлғалардың азаматтар мен ұйымдарға қатысты іс-әрекеттер жасау мүмкіндігін диспозитивті белгілеу – **белгіленбеген.**

Адамға тиесілі құқықты іске асыру үшін қойылатын жоғары талаптар.

Адамға тиесілі құқықты іске асыру үшін қойылатын, ақылға қонымды (қажетті) талаптар дәрежесінен асатын және/немесе ұсынылуы заңнама нормаларымен негізделмеген жоғары талаптар – **белгіленбеген.**

Артық әкімшілік кедергілердің болуы

Лауазымды адамдардың құқықты іске асырудан бас тарту, қызметті тоқтата тұру немесе тарату не жауапкершілікке тарту өкілеттігі туындайтын жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтарын іске асыруы үшін орындалуы қажет талаптарды белгілеу – **белгіленбеген.**

Функцияларды, міндеттерді, құқықтар мен жауапкершілікті дұрыс анықтамау

Құрылымдық бөлімшелердің ережелері мен лауазымдық нұсқаулықтарын талдау бірқатар сыбайлас жемқорлық факторларын көрсетті:

1. Лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін дербес жауапкершілік белгіленбеген;
2. Лауазымды адамдардың міндеттері мен өкілеттіктерін орындауын бақылау рәсімі айқындалмаған.

Ұсынымдар.

Мыналарды сипаттай отырып, нақты лауазымдық нұсқаулықтарды енгізу:

- Міндеттері мен құқықтары;
- Орындамағаны үшін жауапкершілік;
- Орындау мерзімдері мен бағалау критерийлері.

Мыналарды көздейтін қызметкерлердің жауапкершілігі туралы ережені әзірлеу:

- Бұзушылықтардың түрлері және олар үшін жауапкершілік;
- Тәртіптік және материалдық жауапкершілікке тарту тәртібі;

- Міндеттерді орындаудың дербес есебін жүргізу (міндеттерді бақылау жүйелерінде, журналдарда, чек-парақтарда).

Еңбек шарттарына жеке жауапкершілік туралы ережелерді енгізу, соның ішінде:

- Әрекетсіздігі үшін санкциялар туралы тармақтар;
- Әрекетсіздіктен/бұзушылықтан келтірілген залалды өтеу туралы шарттар;
- Қызметкерлердің қызметін бағалауды тұрақты жүргізу (аттестаттау, КРІ, есептерді тексеру).

Мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану фактілерін анықтау:

Кәсіпорында қызметкерлер ресми таратуға жатпайтын қызметтік ақпаратты пайдалану жөніндегі талаптарды сақтайды. Медицина қызметкерлерінің негізгі жұмыс бағдарламасы ақпаратты қосымша қорғауды қамтамасыз ету үшін пайдаланушының екі сатылы аутентификациясын талап ететін "Акжун" кешенді медициналық ақпараттық жүйесі болып табылады. Мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу үшін қызметтік ақпаратты пайдалану фактілері тіркелмеген.

Мәлімет үшін: Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 14 шешімімен бекітілген:

- Кәсіпорынның коммерциялық және қызметтік құпиясының сақталуын қамтамасыз ету қағидалары;
- Кәсіпорынның коммерциялық және қызметтік құпиясының сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулық.

Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметті талдау

1. Персоналды басқару

1.1. **Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды айқындау** – айқындалған және Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шалдыққан лауазымдардың тізбесінде баяндалған;

1.2. Лауазымға іріктеу және тағайындау тәртібі мәселелерінің реттелмеуі – **анықталмады;**

1.3. Конкурстық іріктеу жүргізбей лауазымға тағайындау – **анықталмады;**

1.4. Конкурстық іріктеуді немқұрайлы жүргізу, біліктілік талаптарына сәйкес келмейтін адамдарды жұмысқа қабылдау – **анықталмады;**

1.5. Бос жұмыс орнының болуы, біліктілік талаптары, қажетті құжаттар тізбесі, іріктеудің әртүрлі кезеңдеріне жіберілген адамдар туралы ақпаратты орналастырмау, уақтылы және/немесе толық орналастырмау – **анықталмады;**

1.6. Іріктеу кезеңдерін өткізу мерзімдерінің болмауы (бос орын туралы хабарландыруды орналастыру, құжаттарды қабылдау, әңгімелесу, тестілеу және т. б.) – **белгіленбеген;**

1.7. Әңгімелесу және тестілеу өткізу үшін сұрақтарды қалыптастыру және қорғау тетігінің болмауы – **белгіленбеген;**

1.8. Кандидаттар үшін тең емес жағдайлар жасау – **белгіленбеген;**

1.9. Кандидаттарды жұмысқа қабылдау туралы шешім қабылдайтын адамдарда мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі шараларды қамтамасыз етпеу – **белгіленбеген;**

1.10. Конкурстық іріктеу өткізбей қызметкерлерді лауазымына көтеру, өзге лауазымдарға ауыстыру – **белгіленбеген;**

1.11. Талдау объектісі қызметкерлерінің жалақысы, көтермелеулері туралы ақпараттың жабықтығы – **анықталмады;**

1.12. Алынбаған тәртіптік жазалар болған жағдайда қызметкерлерді көтермелеу – **белгіленбеген;**

1.13. Мерзімінен бұрын алынған тәртіптік жазалардың үлкен үлес салмағы – **анықталмады;**

1.14. Жұмыс нәтижелеріне қарамастан, қызметкерлерді талдау объектісінің лауазымды адамдарының қалауы бойынша көтермелеу – **табылған жоқ;**

1.15. Тым қысқа мерзімде тәртіптік жазаларды алып тастау - **белгіленбеген;**

1.16. Заңнаманы бұзған немесе оған жол берген, жеке немесе заңды тұлғалардың құқықтарын бұзған немесе шектеген адамдарға тәртіптік сипаттағы шараларды қолданбау және т. б. – **анықталмады.**

2. Мүдделер қақтығысы болған кезде лауазымдық міндеттерді жүзеге асыру фактілерін анықтау.

2.1. СЖТІТ жүргізу кезеңінде кәсіпорынның штат саны 2 152,25 бірлікті құрайды. Олардың ішінде жақын туыстар болып табылатын қызметкерлер бар. Сонымен қатар, олардың қызметі тікелей бағынбайды немесе бір құрылымдық бөлімше шеңберінде бірлескен қызмет болып табылмайды. Мүдделер қақтығысы **анықталмады.**

2.2. Мүдделер қақтығысын реттеу рәсімдерін реттейтін құжаттың (саясаттың) болмауы - **анықталмады;**

2.3. Мүдделер қақтығысын мониторингілеу және реттеу жөніндегі функциялар жүктелген адамның болмауы - АРББ-на жүктелген;

2.4. Мүдделер қақтығысын мониторингілеу және оны реттеу жөнінде шаралар қолданбау - **белгіленбеген;**

2.5. 2.5. Бір жағынан әкімшілік регламенттер, лауазымдық нұсқаулықтар және екінші жағынан жоспарлы көрсеткіштер арасында қайшылықтардың болуы - **анықталмады;**

2.6. 2.6. Реттеуші және бақылау функциялары арасында қайшылықтардың болуы - **анықталмады;**

2.7. Талдау объектісі қызметкерлерінің лауазымдық функцияларын орындау кезінде мүдделер қақтығысы фактілері - **анықталмады;**

2.8. Алқалы органдардың қызметін реттейтін құжаттарда мүдделер қақтығысын реттеу бойынша талаптардың жоқтығы - **анықталмады;**

2.9. Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың және оларға теңестірілген адамдардың оларды ұсынған

адамдардың пайдасына жасаған әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе көрсетілетін қызметтерді қабылдау фактілерін, егер мұндай әрекеттер қызметтік өкілеттіктерге кіретін болса – мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың және оларға теңестірілген адамдардың қабылдау фактілерін анықтау, материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе қызметтер, егер мұндай әрекеттер қызметтік өкілеттікке кіретін болса, оларды ұсынған адамдардың пайдасына жасаған әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін – **белгіленбеген**.

Алайда, мұндай фактілер дәрігерлік персонал, орта медициналық персонал, кіші медициналық персонал арасында анықталды:

1) 2025 жылғы 6 ақпанда және 13 ақпанда Босану блогы бөлімшесінің акушер-гинекологы А.А. Райымбекова тарапынан Кәсіпорын директорының қабылдау бөлмесіне кәсіпорын директорына беру үшін жалпы саны 20 дана 142 500 (жүз қырық екі мың бес жүз) теңгеге кітаптар жеткізілді. Кітаптарды жеткізу фактісі туралы Кәсіпорын директорына Кеңсе меңгерушісі А.А.Хангелді 2025 жылғы 13 ақпанда хабарлады. Осы факт бойынша Кәсіпорын директоры 2025 жылғы 14 ақпандағы № 173-Ө "Қызметтік тергеу жүргізу үшін комиссия құру туралы" бұйрық шығарды. Жүргізілген қызметтік тергеу нәтижелері бойынша, Кәсіпорынның Тәртіптік комиссиясының ұсынысы бойынша Кәсіпорын директоры 2025 жылғы 25 ақпандағы №196-Ө бұйрығымен А.А. Райымбековаға қатаң сөгіс түрінде тәртіптік жаза қолданылды. Кітаптар А.А. Райымбековаға 2025 жылғы 18 Наурызда кітаптарды қайтарудың тиісті актісін ресімдеумен қайтарылды.

2) 2025 жылғы 8 наурызда акушерлік блоктың Қабылдау бөлмесі бөлімшесінің санитары З.С. Маликованың жыл сайынғы жоспарлы флюорографиядан өткенін растайтын құжаты болмаса, перзентханаға серіктестік босануға қатысу үшін кіргені үшін 10 000 теңге мөлшерінде заңсыз сыйақы қабылдау фактісі анықталды. Бұл сома санитар Б.С. Тортенованың оның "Kaspi.kz" мобильді қосымшадағы шоты байланған ұялы телефон нөміріне қолма-қол ақшасыз мобильді аударым арқылы аударылды. Акушерлік блоктың Қабылдау бөлмесі меңгерушісінің міндетін атқарушы Г.С.Кудеринаның ауызша ескерту және талабы бойынша Б.С. Тортенова жоғарыда көрсетілген соманы серіктеске "Kaspi.kz" мобильді қосымшадағы шотқа қолма-қол ақшасыз аудару жолымен қайтарып берді. Осы факт бойынша Кәсіпорын директоры 2025 жылғы 12 наурыздағы № 209-Ө "Қызметтік тергеу жүргізу үшін комиссия құру туралы" бұйрық шығарды. Жүргізілген қызметтік тергеу нәтижелері бойынша, Кәсіпорынның Тәртіптік комиссиясының ұсынысы бойынша Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 2 сәуірдегі №249-Ө бұйрығымен З.С. Маликова мен Б.С. Тортенова Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 64-бабына сәйкес қатаң сөгіс түрінде тәртіптік жаза қабылдады. Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 7 сәуірдегі № 371-ж бұйрығына сәйкес Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 49-бабына сәйкес тараптардың келісімі бойынша 2025 жылғы 7 сәуірден бастап З.С.Маликовамен еңбек шарты бұзылды.

3) 2025 жылғы 13 қазанда Кәсіпорын директоры Н.Н.Тұрсынбаевтың атына Кәсіпорынның бас акушері А.М.Ақбаровадан 2025 жылғы 14 қазандағы

№03/01-1003 Кәсіпорын Кеңесінің бөлімінде тіркелген баяндама (бұдан әрі – баяндама) келіп түсті. Бұл баяндамада А.М.Ақбарова Кәсіпорынның акушерлік блогының Қабылдау бөлмесінің санитары Г.П.Сабитова және Кәсіпорынның акушерлік блогының Қабылдау бөлмесінің санитары Б.З.Рахметова 2025 жылғы 6 қазанда сағат 19:03-те Кәсіпорынның акушерлік блогының Қабылдау бөліміне түскен Ұ.Пулатованың деген пациенттің жұбайынан 4000 теңге мөлшерінде ақшалай қаражат алды деп хабарлайды. Осы факті бойынша Кәсіпорынның жоғарыда аталған қызметкерлерінен баяндамаға қоса берілетін түсіндірмелер алынды. Кәсіпорынның акушерлік блогының Қабылдау бөлмесінің санитары Г.П.Сабитова Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компаенс-қызметінің басшысы А.Б.Бахытжановтың атына түсіндірме берілді. 2025 жылғы 9 қазанда мынаны түсіндіреді: 2025 жылғы 6 қазанда сағат 19:00 шамасында ол пациент Ұлбосын Пулатованы Босану блогы бөлімшесінің босану бөлмесіне жеткізді. Босану бөлмесіне жеткізілгеннен кейін Ұ.Пулатованың деген пациенттің жұбайы пациентке телефон беруді өтінді. Бұл ретте ол Г.П.Сабитоваға өзінің қуанышымен бөлісу үшін 4000 теңге берді. Бұдан әрі Г.П.Сабитова көрсетілген сомадан әріптесіне 2000 теңге берді. Түсіндірменің соңғы бөлігінде Г.П.Сабитова бұдан былай мұндай әрекеттерді қайталамауға міндеттенеді. Кәсіпорынның акушерлік блогының қабылдау бөлмесінің санитары Б.З.Рахметова 2025 жылғы 9 қазандағы Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы компаенс-қызметінің басшысы А.Б.Бахытжановтың атына түсіндірмеде мыналарды түсіндіреді: 2025 жылғы 6 қазанда сағат 19:00 шамасында, пациентті Босану блогы бөлімшесіне жеткізу кезінде Б.З.Рахметова зертханада шұғыл пациенттің талдауларымен болды. Сонымен қатар, ол пациент Ұ.Пулатова деген пациентті және оның жұбайын көрмеді. Одан әрі Г.П.Сабитова оған 2000 теңге берді. Б.З.Рахметованың Г.П.Сабитоваға бұл ақшалай қаражат қайдан келгені туралы сұраққа, Г.П.Сабитова бір пациенттің жұбайы онымен өзінің қуанышымен бөлісті деп жауап берді. Кәсіпорынның Босану блогы бөлімшесінің санитары Г.Ергасам Кәсіпорын директоры Н.Н.Тұрсынбаевтың атына 2025 жылғы 14 қазандағы түсіндірмеде мыналарды түсіндіреді: 2025 жылғы 6 қазанда сағат 08:00-де жұмысқа келгеннен кейін, №2 босану бөлмесін қабылдағаннан кейін, сол босану бөлмесінде ол науқастың гигиеналық күтімі бойынша рәсімге кірісті, аты-жөні түсіндірмеде көрсетілмеген. Осы процедуралар аяқталғаннан кейін пациент Г.Ергасамнан оның "Kaspi" мобильдік қосымшасындағы нөмірін сұрады, содан кейін оның нөміріне алғыс ретінде 10000 теңге мөлшерінде соманы аударды. Г.Ергасам бұл соманы қабылдаудан бас тартқанын білдірді, бірақ пациент оның жұмысына риза екендігіне сендірді. Әрі қарай, Г.Ергасам бұдан былай мұндай әрекеттерді қайталамауға міндеттенеді. 2025 жылғы 6 қазанда Г.Ергасам "Kaspi" мобильді қосымшасында аудару арқылы жоғарыда аталған пациентке 10000 теңге сомасын қайтаруды жүзеге асырды. Жоғарыда баяндалған мән-жайлар бойынша қызметтік тергеп-тексеруді Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 22 қазандағы № 518-Ө бұйрығына сәйкес қызметтік тергеп-тексеруді жүргізу жөніндегі комиссия жүргізді. Кәсіпорынның 2025 жылғы 29 қазандағы тәртіптік комиссиясының отырысында қызметтік тергеу қорытындысын қарау және істің мән-жайларын зерделеу нәтижелері бойынша тәртіптік комиссия кінәлі

адамдарға қатысты Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 64, 65, 66-баптарына сәйкес сөгіс түріндегі тәртіптік жазаны қолдану туралы Кәсіпорын директорына ұсынымдар жіберу туралы шешім қабылдады. Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 29 қазандағы №1528-ж/қ және 2025 жылғы 12 қарашадағы №1590-ж/қ бұйрықтарымен Г.П.Сәбитова, Б.З.Рахметова және Г.Ергасамға қатысты сөгіс түрінде тәртіптік жаза қолданылды.

4) Кәсіпорын директорының 2025 жылғы 22 желтоқсандағы № 577-Ө бұйрығына сәйкес Кәсіпорынның Босану блогы бөлімшесінің акушерлерінің М.М.Тургунова, М.А. Хамидоллова, А.С. Лепесбаева, Ж.Н. Шотанова, Ұ.Б.Абдуллаеваның жеке шкафтарында Кәсіпорынға тиесілі дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдар табылу фактісі бойынша қызметтік тергеу жүргізілді. Бұл факт 2025 жылғы 10 желтоқсанда Кәсіпорынның бас акушері А.М. Акбарованың Босану блогы бөлімшесінің үй-жайларын аралау және тексеру барысында анықталды. Жоғарыда аталған дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдардың Кәсіпорынға тиесілігі 2025 жылғы 11 желтоқсандағы мүлік тізімдемесінің актісіне сәйкес белгіленген. 2025 жылғы 23 желтоқсандағы қызметтік тергеудің қорытындысы және 2025 жылғы 30 желтоқсандағы Кәсіпорынның Тәртіптік комиссиясының ұсынымы бойынша М.М.Тургунова, М.А. Хамидоллова, А.С. Лепесбаева, Ж.Н. Шотанова, Ұ.Б.Абдуллаеваның, сондай-ақ Босану блогы бөлімшесі менеджерінің міндетін атқарушы С.Т. Турмагамбетова Кәсіпорын директоры 2025 жылғы 30 желтоқсандағы № 1759-ж/қ бұйрығымен сөгіс түрінде тәртіптік жазаға тартылды.

Қорытындылар:

1) 2025 жылы және 2026 жылғы есепті кезеңде Кәсіпорынның клиникалық блогында мұндай фактілер анықталған жоқ, бұл Кәсіпорынның клиникалық блогы қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға және нығайтуға және сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікке бағытталған жұмыстың оң нәтижелерін көрсетеді;

2) Жоғарыда аталған бұзушылықтарға Кәсіпорынның акушерлік блогының қызметкерлері жол берді, бұл сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің жеткіліксіз деңгейін және Кәсіпорынның акушерлік блогының қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті көрсетеді;

3) Акушерлік блокта сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық тәуекелдерінің жоғары болуының ықтимал себептері:

- акушерлік блокта қызмет көрсетілетін пациенттер контингентімен байланысты, медициналық персоналға пациенттердің жұбайларымен және туыстарымен тікелей байланысу мүмкіндігін және осыған байланысты әрекет немесе әрекетсіздік үшін заңсыз сыйақы талап ету және алу мүмкіндігін беретін жұмыс ерекшеліктері;

- пациенттердің жұбайларының, туыстарының не заңды өкілдерінің серіктестік босануға қатысуы медициналық персоналдың серіктестік босануға қатысуға құқығы жоқ адамдарды серіктестік босануға жібергені үшін кәсіпорынның заңнамасында және ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген

талаптарды айналып өту үшін заңсыз сыйақы алуы үшін жағдайлар мен алғышарттар жасайды;

- пациенттердің жұбайлары мен туыстары үшін қуанышты және қызықты оқиға болып табылатын балалардың туу фактісі медициналық персонал үшін осы мән-жайларды заңсыз сыйақы алу үшін пайдалануға алғышарттар мен себептер туғызуы мүмкін.

Мәлімет үшін: осы бағытта комплаенс-қызмет акушерлік блокта шаралар қабылдады – 2025 жылғы 2 сәуірде комплаенс-қызмет басшысы Кәсіпорынның акушерлік блогының ұжымымен – кіші медициналық персоналдың қызметкерлерімен сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтау бойынша түсіндіру сұхбатын өткізді. Кездесу Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарын және Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтау бөлігінде Кәсіпорынның тиісті ішкі нормативтік актілерін түсіндіру мақсатында өткізілді.

Ұсынымдар:

1) директор, директордың орынбасарлары, лауазымды адамдар және Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің басшылары тарапынан оларға сеніп тапсырылған бөлімшелерде Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерін реттейтін Кәсіпорынның ішкі нормативтік актілерін сақтау бойынша бақылауды күшейтуді қамтамасыз ету;

2) Кәсіпорынның сеніп тапсырылған мүлкінің сақталуын қамтамасыз ету бөлігінде оларға сеніп тапсырылған бөлімшелерде Кәсіпорынның директоры, директор орынбасарлары, лауазымды адамдары және құрылымдық бөлімшелерінің басшылары тарапынан бақылауды күшейтуді қамтамасыз ету;

3) Кәсіпорын директорына, Кәсіпорын директорының босандыру жөніндегі орынбасарына Кәсіпорынның акушерлік блогы қызметкерлерінің арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті және сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті қалыптастыру және нығайту жөніндегі жұмысты күшейту;

4) Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартында бекітілген сыйлықтарға (тіпті символдық) толық тыйым салуды енгізу;

5) қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтарына оларды ұсынған адамдардың пайдасына материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін көрсетілетін қызметтерді қабылдағаны үшін дербес жауапкершілікке қатысты толықтырулар енгізу;

б) персоналды сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарға оқыту;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау бөлігінде және Кәсіпорынның ішкі нормативтік актілерінің талаптары туралы пациенттерді хабардар ету.

Мемлекеттік қызмет көрсету

Мемлекеттік қызметтер көрсету саласында 2025 жылы СЖТІТ барысында анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға

ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі ұсынымдар 2025 жылғы Талдамалық анықтамада, сондай-ақ 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында баяндалған.

2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарын орындау бойынша комплаенс-қызметтің ескертулері бар қызметтік жазбалар Кәсіпорын директорына 2025 жылғы 4 тамыздағы № 03/01-668 қызметтік жазбамен, 2025 жылғы 24 қарашадағы қызметтік жазбамен және 2026 жылғы 11 наурыздағы қызметтік жазбамен жіберілді.

Ағымдағы СЖТІТ өткізілетін күннің басында орындаушы ретінде 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында көрсетілген Кәсіпорынның жауапты құрылымдық бөлімшелерінен комплаенс-қызметке ұсынымдарды орындау бойынша ақпарат түскен жоқ.

Осыған байланысты, осы ұсынымдар орындалмаған болып саналады және оларды осы талдамалық анықтамаға және Кәсіпорында 2026 жылға арналған СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарына енгізу қажеттілігі сақталады.

Осыған байланысты осы талдамалық анықтамада төменде мемлекеттік қызметтер көрсету саласына қатысты қорытындылар мен ұсынымдар келтірілген.

Кәсіпорын тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі (ТМККБК) шеңберінде медициналық көмектің мынадай түрлерін көрсетеді:

- жоспарлы тәртіппен – медициналық-санитариялық алғашқы көмек (бұдан әрі - МСАК) немесе басқа денсаулық сақтау ұйымы мамандарының жолдамасы бойынша;
- шұғыл көрсеткіштер бойынша (демалыс және мереке күндерін қоса алғанда) – жолдаманың болуына қарамастан.

Кәсіпорында барлық пациенттерге, жүкті әйелдерге, босанатын әйелдерге, босанатын әйелдерге және жүктіліктен тыс әйелдерге медициналық көмек ТМККБК шеңберінде және (немесе) міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде көрсетіледі (бұдан әрі - МӘМС), "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ерікті медициналық сақтандыру шеңберінде, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі бұйрығымен бекітілген Денсаулық сақтау ұйымдарында ақылы қызметтер көрсету қағидалары мен шарттарына сәйкес ақылы негізде жүзеге асырылады.

Медициналық көмек келесі бейін бойынша көрсетіледі:

- аллергология
- гастроэнтерология
- гинекология
- кардиология
- аритмология
- кардиохирургия
- колопроктология
- неврология
- нейрохирургия

- нефрология
- отоларингология
- офтальмология
- пульмонология
- ревматология
- тамырлы хирургия
- кеуде хирургиясы
- травматология
- терапия
- урология
- хирургия
- жақ-бет хирургиясы
- медициналық оңалту және қалпына келтіру: кардиология, кардиохирургия, неврология, травматология
- босану
- жүкті әйелдердің патологиясы
- жаңа туған нәрестені күту
- жаңа туған нәрестелерге хирургия
- балаларға арналған гинекология
- медициналық оңалту (катамнез бөлімшесі)
- медициналық-генетикалық кеңес беру
- диагностикалық зерттеулер (КТ, МРТ)

1) Мемлекеттік қызметтер көрсетудің нақты процестерінің белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі, оның ішінде қызметтер көрсету мерзімдерін бұзудың, құқықтық актілерде көзделмеген құжаттарды талап етудің жүйелі фактілері, қызметтер көрсету рәсімдерінің тәртібін бұзу фактілері – **белгіленбеген;**

2) Мемлекеттік қызмет көрсету қағидаларында көзделген талаптардың жоғары тұрған нормативтік құқықтық актілердің нормаларына қайшылықтары – **белгіленбеген;**

3) Мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде пайдаланылатын, белгіленген тәртіпті бұзуға әкеп соғатын ақпараттық жүйелердің тиісінше жұмыс істемеуі – **белгіленбеген;**

4) Ақпараттық жүйелерді пайдалану кезінде мемлекеттік қызмет көрсету процестерін "қолмен" түзету мүмкіндігі – **белгіленбеген;**

5) Құжаттарды қабылдау және Мемлекеттік қызметтерді көрсету нәтижелерін тікелей көрсетілетін қызметті беруші арқылы беру – **сәйкес;**

6) Жаңа құқықтық актіні бекітпей мемлекеттік қызметтер көрсету жөніндегі қағидаларды жоғалтуға қою – **анықталмады;**

7) Мемлекеттік қызмет көрсетуді реттейтін құқықтық актіні тым ұзақ қабылдау – **анықталмады;**

8) "Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы" ҚР Заңында белгіленген тәртіппен "жасырын" мемлекеттік қызметтер көрсету, рұқсат құжаттарын немесе келісімдер беру – **белгіленбеген.**

Рұқсат беру функцияларын іске асыру

Кәсіпорын рұқсат беру функцияларын жүзеге асырмайды.

Бақылау-тексеру функцияларын іске асыру

Кәсіпорын бақылау-тексеру функцияларын іске асырмайды.

Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу

Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу саласында ұсынымдар 2025 жылға арналған Талдамалық анықтамада, сондай-ақ 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында баяндалды.

2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарын орындау бойынша комплаенс-қызметтің ескертулері бар қызметтік жазбалар кәсіпорын директорына 2025 жылғы 4 тамыздағы № 03/01-668 қызметтік жазбамен, 2025 жылғы 24 қарашадағы қызметтік жазбамен және 2026 жылғы 11 наурыздағы қызметтік жазбамен жіберілді.

Ағымдағы СЖТІТ өткізілетін күннің басында орындаушы ретінде 2025 жылға арналған іс-шаралар жоспарында көрсетілген кәсіпорынның жауапты құрылымдық бөлімшелерінен комплаенс-қызметке ұсынымдарды орындау бойынша ақпарат түскен жоқ.

Осыған байланысты, осы ұсынымдар орындалмаған болып саналады және оларды осы Талдамалық анықтамаға және кәсіпорында 2026 жылға арналған СЖТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарына енгізу қажеттілігі сақталады.

Осыған байланысты осы Талдамалық анықтамада төменде бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу саласына қатысты тұжырымдар мен ұсынымдар келтірілген.

1) Бюджетті бекітетін алқалы органның болмауы немесе қаржы қаражатын игеру - **белгіленбеген (Жобалау-бюджеттік комиссия айқындалған)**;

2) Алқалы органның қызметін регламенттейтін құжаттың, оның ішінде мүдделер қақтығысын, алқалы орган мүшелерінің дербес жауапкершілігін реттеу жөніндегі ережелердің болмауы - **белгіленбеген (Жобалау-бюджеттік комиссия туралы ереже)**;

3) Есептілік түрлерінің, мониторинг тетіктерінің, бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу рәсімдеріне ішкі және сыртқы бақылаудың болмауы немесе әлсіз пысықталуы - **белгіленбеген (жыл сайынғы тәуелсіз аудит жүзеге асырылады)**;

4) Бюджет және қаржы қаражатын игеру бойынша есептілік түрлерінің болмауы немесе әлсіз пысықталуы - **белгіленбеген (Кәсіпорынның ресми сайтында жариялана отырып, жыл сайын қаржылық есептілік қалыптастырылады)**;

5) Тәуекелдерді басқару жүйесінің болмауы - **белгіленген**: басшылық пен персонал қолданыстағы сыбайлас жемқорлық осалдықтары туралы хабардар емес. Тәуекелдер жүйесінсіз бұзушылықтарды анықтауға және жоюға кім жауапты екенін анықтау мүмкін емес. Бизнес-процестер орындаушылардың қалауы бойынша, олардың сыбайлас жемқорлық осалдығын бағаламай құрылады. Сыбайлас жемқорлық факторларын ерте кезеңде анықтауға және жоюға арналған құралдар жоқ. Бұзушылықтарды жасырудың жоғары ықтималдығы. Тәуекелдерді басқару жүйесі болмаса, серіктестердің, қызметкерлердің және реттеушілердің сенімі жоқ.

Тәуекелдер:

- Мәселенің көзін оқшаулау мүмкінностыстігі.
- "Білмеген/қарастырылмаған" деген сылтаумен жауапкершіліктен бас тарту.
- Рәсімдерді жүйелі түрде бұзу.
- Залал анықталған сәтке дейін сыбайлас жемқорлық схемаларын енгізу.
- Жасырын мүдделер қақтығысы.
- Қызметтік жағдайды жеке мақсатта пайдалану.
- Бақылаусыз ауызша уағдаластықтар.
- Жалған қызметтерге ақы төлеу.
- Келісімшарттар бойынша артық төлемдер.
- Мүліктің, жабдықтардың, дәрі-дәрмектердің жоғалуы және т. б.
- Немқұрайлылықты немесе ниетті дәлелдей алмау.

Ұсынымдар.

Кәсіпорындағы тәуекелдерді басқаруға жауапты тұлғаларды және/немесе құрылымдық бөлімшені анықтаңыз.

6) Кәсіпорынның ұйымдық құрылымында ішкі аудит, ішкі бақылау бойынша бөлімшелердің болмауы талдау объектісімен бюджет және қаржы қаражатының қомақты сомаларымен жұмыс істеу кезінде - **анықталмады** (Кәсіпорынның бекітілген ұйымдық құрылымына сәйкес Кәсіпорын құрылымында Ішкі аудит қызметі көзделген);

7) Талдау объектісімен бюджет және қаржы қаражатының елеулі сомаларымен операция жасау кезінде аудит, ревизия жөніндегі іс-шаралардың және қаржылық бақылаудың өзге де шараларының алдыңғы 2 жылдағы болмауы - **белгіленбеген**;

8) Бюджет және қаржы қаражатын жұмсаудың ашықтығы, оның ішінде "ақпаратқа қол жеткізу туралы" ҚР Заңының 6-бабы 9-тармақшасының сақталмауы - **белгіленбеген**;

9) Сатып алынатын тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің саны мен көлемінің олардың нақты қажеттілігіне (заттай нормаларға) сәйкес келмеуі - **белгіленбеген**;

10) Тауар бірлігі бағасының негізсіздігі - **белгіленбеген**;

11) Тауарлардың жоспарланған құнының нарықтық құнына сәйкес келмеуі - **белгіленбеген**;

12) Мемлекеттік сатып алу порталында сатып алу жоспарын уақтылы орналастырмау - **белгіленбеген**;

13) Сатып алуды бәсекелес өнім берушіге жатқызатын техникалық ерекшеліктерде "қайрау" деп аталатын сипаттамалардың болуы – **белгіленбеген**;

14) Мемлекеттік аудит органдары тарапынан камералдық бақылау нәтижелері бойынша сатып алуды қайта қарау немесе оның күшін жою фактілерінің болуы - **анықталды**. 2024 жылғы есепті кезеңде мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдарын тексеру кезінде бұзушылықтарды анықтау фактілерінің болуы - **анықталды**.

2024 жылы "Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Ішкі мемлекеттік аудит комитетінің Астана қаласы бойынша ішкі мемлекеттік аудит департаменті" РММ мемлекеттік сатып алуда мыналарға қатысты 11 бұзушылық анықталды:

1. Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 11 желтоқсандағы № 648 бұйрығымен бекітілген конкурстық комиссияның "Мемлекеттік сатып алу туралы" ҚР Заңының 9-бабының 3-тармағын бұза отырып, әлеуетті өнім берушіні негізсіз жіберуіне байланысты Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларының 238-тармағының 1) тармақшасын бұзу. Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларының 238-тармағын бұзу — конкурстық өтінімдер талаптарға сәйкес келмегеніне қарамастан негізсіз жол берілген кезде – мемлекеттік сатып алудың негізгі қағидаттарын: заңдылықты, ашықтықты және тең қолжетімділікті қозғайтын елеулі сыбайлас жемқорлық тәуекелін тудырады.

- Қағидалардың 238-тармағын бұзған кездегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері:

Белгілі бір қатысушының фаворитизмі / лоббизмі:

– Өтінім талаптарға сәйкес келмегеніне қарамастан-параға, "кері қайтаруға" немесе жеке уағдаластық бойынша "итеріледі".

Мүдделер қақтығысы:

– конкурстық комиссия мүшелерінің қатысушымен байланысы: туыстық, қаржылық немесе корпоративтік байланыстар арқылы.

– ұйымдастырушы мен жеткізуші арасындағы сөз байласу-нақты жеңімпаз алдын-ала анықталған жағдайды әдейі жасау.

Өтінімдерді бағалауды манипуляциялау:

– Талаптарды төмендету немесе ауытқуларды елемеу-өтінімді шарттарға "сәйкестендіру" үшін.

- Бқтимал салдары:

қабілетсіз жеткізушінің мердігерлікті алуы – сапасыз орындау тәуекелі;

Кәсіпорын мен бюджетке қаржылық зиян;

тексеру кезінде сатып алуды жарамсыз деп тану;

комиссия мүшелері үшін қылмыстық және әкімшілік жауапкершілік.

Жою және ескерту бойынша ұсыныстар:

Қабылдамау және рұқсат беру хаттамаларында дәлелдер мен техникалық тапсырманың және конкурстық құжаттаманың нақты тармақтарына сілтемелер болуы тиіс.

Бірінші қабылдау кезінде өтінімдерді анонимизациялау (егер жүйе мүмкіндік берсе).

Комиссия мүшелерінің дербес жауапкершілігі — жұмыс басталар алдында сыбайлас жемқорлыққа қарсы декларацияларға қол қою арқылы.

Қабылдау және талқылау процесін бейнетіркеу.

Комплаенс-қызмет, ішкі аудит қызметі немесе заң бөлімі өкілінің бақылаушы ретінде міндетті түрде қатысуы.

2. "Мемлекеттік сатып алу туралы" ҚР Заңының 37-бабының 1-тармағын бұзу. Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен мемлекеттік сатып алу, егер осындай біртекті тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің жылдық көлемі құндық мәнде республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің сегіз мың еселенген мөлшерінен аспаса, біртекті тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге жүргізіледі.

Заңның 37 - бабының 1-тармағын бұза отырып, ұйымдастырушы жылдық көлемі 8000 АЕК-тен асатын біртекті тауарларды сатып алады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі:

Міндетті бәсекелестік рәсімдерден бас тарту (сатып алуды ұсақтау, бәсекелестік емес әдістерді заңсыз қолдану-мысалы, бір көзден).

Бұзушылықтың мәні:

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы және сатып алу нормаларының көпшілігіне сәйкес сатып алу шегі асып кеткен жағдайда конкурстық негізде өткізілуі тиіс.

Сатып алуды бөліктерге бөлу (ұсақтау) немесе бәсекеге қабілетсіз әдісті таңдау – тікелей бұзу.

Сыбайлас жемқорлықтың ықтимал себептері:

"Өз" өнім берушісінен конкурсыз сатып алу;

Лауазымды тұлғаның жеке немесе қаржылық мүдделі қатысуы;

"Кері қайтару" немесе заңсыз пайданың өзге де нысандарын алу.

Ықтимал салдары:

Бюджетке келтірілген залал (жоғары бағамен сатып алу);

Қылмыстық және әкімшілік жауапкершілік;

Мәмілені жарамсыз деп тану;

Бақылаушы органдар тарапынан сенімнің жоғалуы.

Тәуекелді жою және азайту бойынша ұсыныстар:

Сатып алудың жылдық жиынтық көлемін бақылауды енгізу.

Ұсақтауға арналған сатып алу аудиті (күн, жеткізуші және көлем бойынша бөлуді ретроспективті талдау).

Сатып алу тәсілін таңдау үшін жауапкершілік-заң бөлімінің бұрыштамасымен.

Мемлекеттік сатып алу саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптар бойынша лауазымды тұлғаларға нұсқау беру.

Заңның 38-бабының 1-тармағын бұза отырып, сатып алынатын тауарға ұлттық стандарттар және/немесе мемлекетаралық стандарттар жоқ. Ұлттық және мемлекетаралық стандарттар болмаған кезде Мемлекеттік сатып алуды нормалауды ескере отырып, сатып алынатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің талап етілетін функционалдық, техникалық, сапалық және пайдалану сипаттамалары көрсетіледі.

Аукциондық комиссияның әлеуетті өнім берушінің өтінімін негізсіз қабылдамауы.

Ұсынымдар.

Заңнаманың және Кәсіпорынның ІНҚ талаптарын сақтау (мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру, өткізу және Мемлекеттік сатып алу туралы шарттарды орындау бойынша Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көп бейінді аурухана" шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық аурухананың құрылымдық бөлімшелерінің өзара іс-қимыл ережесі).

15) Өнім берушінің тауарды жеткізу, жұмыстар мен қызметтер көрсету шартынан туындайтын міндеттемелерді уақтылы және сапалы орындауы - **бұзушылықтар белгіленбеген;**

16) Жеткізу шартының талаптарын тиісінше орындамаған өнім берушілерге қатысты ден қою шараларын қабылдаудың уақтылығы мен толықтығы - **бұзушылықтар белгіленбеген;**

17) уақытша бос ақша қаражатын банктердің ағымдағы шоттарына орналастыру тәртібін регламенттейтін бекітілген құжаттың, тиісті мониторинг, бақылау шараларының және уәкілетті тұлғалардың дербес жауапкершілігінің болмауы - **белгіленбеген.**

Салықтар мен өзге де төлемдерді жинау

1) Салықтар мен өзге де төлемдер мен алымдарды жинау жөніндегі қызметке байланысты әкімшілік рәсімдердің реттелмеуі - **белгіленбеген;**

2) Талдау объектісі өкілдерінің және салықтар мен өзге де төлемдерді төлеушілердің жеке байланысы - **белгіленбеген;**

3) Салықтар мен өзге де төлемдерді төлеу жөніндегі міндеттемелерді орындау рәсімдерінің күрделілігі - **белгіленбеген;**

4) Салықтар мен өзге де төлемдерді жинау кезінде пайдаланылатын ақпараттық жүйелердің тиісінше жұмыс істемеуі - **белгіленбеген;**

5) Есептелген және нақты өндіріп алынған салықтардың, алымдар мен төлемдердің үлесі - **бұзушылықтар белгіленбеген;**

6) Есептілік нысандарының және оған қоғамның және үкіметтік емес, қоғамдық ұйымдардың қол жеткізуінің болмауы - **бұзушылықтар белгіленбеген.**

Жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу

1) Шарттарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпелердің болмауы - **белгіленбеген;**

2) ұқсас немесе неғұрлым тиімді талаптары бар өзге ұйымдардан ұсыныстар болған кезде кейбір ұйымдармен бірнеше рет шарттар жасасу - **белгіленбеген;**

3) үлестес компаниялардың болуы, контрагенттің әртүрлі бейінді және өзіне тән емес жұмыстарды орындауы - **анықталмаған;**

4) контрагентке айыппұл санкцияларының болмауы немесе азайтылуы - **белгіленбеген**;

5) шарттық міндеттемелер бұзылған жағдайда санкцияларды қолданбау - **белгіленбеген**;

6) шартты орындау кезеңінде талаптарға елеулі түзетулер - **белгіленбеген**;

7) шарттық міндеттемелерді бұзғаны үшін контрагентке талап-арызды уақтылы бермеу - **белгіленбеген**;

8) контрагенттер шарттық міндеттемелерді бұзған кезде талаптардан немесе сот талқылауларынан негізсіз бас тарту - **белгіленбеген**;

9) талап қою-талап қою жұмысын жүргізу тәртібін реттейтін актілердің болмауы - **белгіленбеген**;

10) мүдделер қақтығысы мен үлестестікті болғызбау мақсатында контрагенттерді зерделеу жөніндегі жұмыс тетіктерінің болмауы - **белгіленбеген**.

Ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану

1) жобаны қосарланған қаржыландыру - **белгіленбеген**;

2) IT-саланың дамуына әсер етпейтін жобаларды қаржыландыру - **белгіленбеген**;

3) қаржыландыруға қажетті іс-шаралардың нақты тізбесінің болмауы - **белгіленбеген**;

4) қызметтер құнының негізділігін тексеру тетігінің болмауы, нарықта IT-өнімнің түпкілікті құнын жасанды түрде көтеруге ықпал ететін осындай әзірлемелердің болуы - **белгіленбеген**;

5) Зияткерлік меншік объектісі ретінде тікелей шарт жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алу арқылы сатып алу - **белгіленбеген**;

6) әлеуетті өнім берушілер ретінде конкурсқа аффилиирленген ұйымдар қатысқан кезде жасанды бәсекелестік - **белгіленбеген**;

7) ақпараттық жүйелердің қайталануы - **белгіленбеген**;

8) ақпараттық жүйелердің ашықтығы - **белгіленбеген**;

9) талап етілмеген және пайдалануға берілмеген Ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану - **белгіленген**.

Кәсіпорында "Documentolog" АЖ (бұдан әрі - АЖ) енгізілді, алайда ішкі құжат айналымын талдау ИНҚ жоспарлау, келісу және бекіту, қызметкерлерді, лауазымды тұлғаларды жеке электрондық поштаға беру, жіберу кезінде АЖ-ні пайдаланбау бөлігінде бірқатар сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін көрсетті.

Қағаз құжат айналымы **бірқатар сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін** тудырады, соның ішінде:

1. Құжаттарды жасыру және қолдан жасау

Тәуекел: қағаз құжаттарды (бұйрықтар, актілер, келісімдер, хаттамалар) қолдан жасау немесе ауыстыру оңайырақ.

Салдары: сатып алу, сыйлықақылар, іссапарлар, төлемдер және т. б. үшін негіздерді бұрмалау.

2. Келісімдерді қасақана кешіктіру

Тәуекел: құрылымдық бөлімшелер арасында құжаттарды ұзақ уақыт беру процестерді кешіктіруге мүмкіндік береді.

Салдары: жеделдету үшін пара алу үшін шарттар туындайды (мысалы, актілерге қол қою, құжаттарға қол қою).

3. Құжаттарға рұқсатсыз қол жеткізу

Тәуекел: құжаттар рұқсат етілмеген адамдарға қол жетімді болуы мүмкін.

Салдары: құпиялылықты бұзу, ақпараттың ағуы, құжаттарды манипуляциялау.

4. Ашық аудиттің болмауы

Тәуекел: құжатты кім және қашан алғанын, өзгерткенін немесе келіскенін сандық іздер (журналдар) жоқ.

Салдары: бұзушылықтар анықталған кезде жауаптыларды анықтау қиын.

5. Тіркеу және сақтау кезіндегі бұзушылықтар

Тәуекел: маңызды құжаттарды жоғалту, әдейі "жоғалту" немесе жасыру мүмкіндігі.

Салдары: бұзушылықтардың іздерін жою, есептілікпен, мұрағаттармен, шарттармен алаяқтық.

6. Бейресми келісім

Тәуекел: шешімдерді келісудің және "қоңырау арқылы" құжаттарға қол қоюдың ресми тәртібін айналып өту мүмкіндігі.

Салдары: тиісті заңды бағалаусыз, мүдделі бөлімшелермен келісусіз шешім қабылдау.

7. Қосарланған есепке алу немесе нұсқаны ауыстыру тәуекелдері

Тәуекел: құжаттың бір нұсқасының болмауы, бір бұйрықтың немесе шарттың бірнеше нұсқаларының болуы.

Салдары: келісімшарттардың шарттарын манипуляциялау, өзгерістерді жасыру мүмкіндігі.

8. Күрделі сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптама

Тәуекел: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметі құжаттарды жедел талдай алмайды.

Салдары: сыбайлас жемқорлық схемалары мен теріс қылықтарды уақтылы анықтамау.

Қорытындылар.

"Documentolog" АЖ орнына қағаз құжат айналымын пайдалану сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін едәуір арттырады, бақылауды әлсіретеді, ашықтық пен есептілікті төмендетеді. Бұл сыбайлас жемқорлыққа қарсы басқару мен цифрлық трансформацияның заманауи қағидаттарына қайшы келеді.

Ұсынымдар.

Кәсіпорында "Documentolog" АЖ пайдалану.

10) Ақпараттық жүйелер аудитінің болмауы - **белгіленген**. Ауруханада Ақпараттық жүйелер (АЖ) аудитінің болмауы, әсіресе сатып алу процестерін цифрландыру, дәрі-дәрмектерді есепке алу, ресурстарды бөлу және пациенттердің деректерін басқару жағдайында елеулі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудырады.

Тәуекелдер.

Қол жеткізуді басқару. Деректер мен жүйелерге рұқсатсыз қол жеткізу (мысалы, "жақын" адамдардағы әкімшілік құқықтар). Жазбаларды өзгерту немесе жою, деректерді манипуляциялау, бұзушылықтарды жасыру.

Сатып алу жүйесіндегі манипуляциялар. Өтінімдерді енгізу/жою, хаттамаларды қолдан жасау, жеткізушілер туралы деректерді түзету.

Медициналық жазбаларды бұрмалау. Ауру тарихына, рәсімдерге, үзінділерге елеусіз өзгерістер енгізу. Көмек көрсету жағдайларын қолдан жасау, жалған пациенттер, сақтандыру алаяқтықтары.

Іс-қимыл журналдарының (журналдардың) болмауы. Жүйеде кім, қашан және не істегенін бақылау мүмкін емес. Жазасыздық және заңсыз әрекеттерді жасыру.

Тіркелгі деректерін жою/ауыстыру. Есептік жазбаларды жою, пайдаланушы рөлдерін өзгерту. Заңсыз қол жеткізу, деректерді бұзу, жүйені басқару.

IT-мердігермен сөз байласу. Мердігер "саңылауларды", жасырын кірулерді немесе жоқ логистикалық жүйелерді жасайды. Ішкі тексеру мүмкіндігі жоқ ақпарат пен қол жетімділікті толық бақылау.

Ақпараттық қауіпсіздік инциденттерін (бұдан әрі – АҚ) жасыру. Бұзушылықтар, бұзушылықтар немесе қол жетімділіктің бұзылуы туралы хабарламалардың болмауы. Пациенттердің деректерін жаппай бұзу, бопсалау мүмкіндігі.

Ұсынымдар.

Тұрақты IT-аудит жүргізу. Қауіпсіздіктің, қол жетімділіктің, журналдардың, осалдықтардың сыртқы тәуелсіз аудиті.

Әрекеттер журналын енгізу (логтау). Пайдаланушылар мен әкімшілердің барлық әрекеттері жазылып, сақталуы керек.

Қол жеткізу рөлдерін бөлу. Әкімшілік және пайдаланушы функциялары нақты ажыратылуы керек.

АҚ басқару саясатын енгізу. Бұйрықтар, нұсқаулықтар және АҚ инциденттерін өңдеу регламенті.

Осалдықтарды сканерлеу. Техникалық "тесіктерді" автоматты тексеру жүйелерін пайдалану.

Мердігерлер мен IT-шарттардың аудиті. Барлық IT-мердігерлері тексеруден, олардың бағдарламалық жасақтамасы верификациялаудан және сынақтамадан өтуі керек.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша жұмысты ұйымдастыру

1) құзыретіне сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі функциялар кіретін адамның немесе бөлімшенің болмауы - **белгіленбеген**;

2) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарының, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясаттың болмауы - **белгіленбеген**;

3) объектінің қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс - қимыл мәселелері бойынша түсіндіру және оқыту іс-шараларын жүргізбеу немесе жеткіліксіз жүргізу - **белгіленбеген**;

4) қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың, талдау объектісінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының қолданыстағы талаптары туралы білімдерін тексеру жөніндегі іс-шараларды жүргізбеу - **белгіленбеген**;

5) талдау объектісі қызметкерлерінің мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген, оларға теңестірілген тұлғалар болып табылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы, толық немесе уақтылы қабылдамауы - **белгіленбеген**;

6) талдау объектісі қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамау фактілері **анықталмаған**;

7) талдау объектісінің қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін қылмыстық жауаптылыққа тарту фактілері **анықталмаған**;

8) қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлау тәсілдері мен арналарының (оның ішінде анонимді) болмауы - **анықталмаған**;

9) сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлаған адамдарды заңсыз жазалаудан, жұмыстан шығарудан немесе қысым көрсетудің өзге де шараларынан қорғаудың құқықтық тетіктерінің болмауы - **анықталмаған**;

10) талдау объектісінің қызметкерлеріне қатысты жеке және заңды тұлғалардың, оның ішінде БАҚ-та сыбайлас жемқорлық сипаттағы заңсыз іс-әрекеттер туралы көптеген шағымдарының болуы - **анықталмаған**.

Қызметтің ашықтығы мен жариялылығын қамтамасыз ету

1) Қоғамдық мүддені білдіретін объектінің қызметі туралы ақпаратты: сатып алу жоспарларын, бюджет және қаржы қаражатын игеруді, бақылау іс-шараларын өткізу жоспарларын, жеке және заңды тұлғалармен өзара іс-қимыл жөніндегі функцияларды реттейтін құқықтық актілер мен ішкі құжаттарды толық және уақтылы жарияламау - **бұзушылықтар белгіленбеген**;

2) Кәсіпорынның Байқау кеңесінің 2023 жылғы 30 қыркүйектегі № 20 шешімімен бекітілген "Ақпаратқа қол жеткізу туралы" ҚР Заңның және Кәсіпорынның интернет-ресурсын ақпараттық толықтыру қағидаларының талаптарын сақтау - **бұзушылықтар белгіленбеген**;

3) Қоғамдық мүддені білдіретін мәселелер бойынша шешімдер қабылдау рәсімдеріне жұртшылық өкілдерін тартпау: бюджет қаражатын, жылжымайтын мүлікті, жер учаскелерін бөлу, объектілерді пайдалануға қабылдау және т. б. – **белгіленбеген**.

Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де мәселелер.

Стратегиялық жоспарлау

Стратегиялық жоспарлау және статистика бөлімі – Кәсіпорынның Стратегиялық даму жоспарын әзірлеуге жауапты құрылымдық бөлімше.

Кәсіпорынның даму стратегиясын талдау кәсіпорынның даму стратегиясының нысаналы индикаторлары мен уәкілетті органның нысаналы индикаторлары бойынша алшақтықты көрсетті.

Кәсіпорынның даму стратегиясының нысаналы индикаторлары мен уәкілетті органның нысаналы индикаторларының алшақтығы кезінде **шартты түрде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері** болады.

1) ашық емес шешім қабылдау

Нақты мақсаттар мен басымдықтардың болмауы

Салдары: мақсатты индикаторлар сәйкес келмеген жағдайда, кәсіпорын қызметкерлері мен басшылығы субъективті критерийлер, жеке мүдделер немесе уақытша пайда негізінде шешім қабылдай алады.

Тәуекел: сыбайлас жемқорлық шешімдерін қабылдау мүмкіндіктерін арттыру, мысалы, филиалдармен келісімшарттар жасау немесе пара негізінде жеткізушілерді таңдау, объективті критерийлер емес.

2) ресурстарды дұрыс бөлу

Қаражатты бақылаусыз бөлу

Салдары: мақсатты индикаторларға қол жеткізбеу ресурстарды тиімсіз пайдалануға әкелуі мүмкін, мұнда қаражат басым жобаларға емес, белгілі бір адамдарға пайдалы жобаларға бағытталуы мүмкін.

Тәуекел: қаржылық және материалдық ресурстарды бөлу кезінде ұрлық, ұрлық және теріс пайдалану.

3) мониторинг пен бағалаудың болмауы

Бақылау мен есеп берудің болмауы

Салдары: кәсіпорынның жұмысын бақылау мен бағалаудың нақты критерийлерінсіз бақылау мен есеп беру деңгейі төмендейді.

Тәуекел: жалған есеп беру, жұмыс пен қызмет құнын көтеру, алаяқтық сияқты сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасырудың қарапайымдылығы.

5) ұзақ мерзімді жоспарлаудың болмауы

Ұзақ мерзімді дамудың қысқа мерзімді пайдасы

Салдары: стратегиялық, мақсатты индикаторларға қол жеткізбестен, қысқа мерзімді пайдаға баса назар аударылады, бұл кәсіпорынның ұзақ мерзімді дамуына зиян келтіретін шешімдерге әкелуі мүмкін.

Тәуекел: басшылық пен қызметкерлер үшін қысқа мерзімді қаржылық пайдаға бағытталған шешімдер қабылдау, оған келісімшарт сомаларын асыра бағалау, қолайсыз шарттарға қол қою және т. б. сияқты сыбайлас жемқорлық әрекеттері кіруі мүмкін.

Осылайша, кәсіпорынның даму Стратегиясының мақсатты индикаторларына қол жеткізбеу сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің қаупін едәуір арттырады, өйткені ол шешім қабылдау мен ресурстарды бөлудегі

бақылау, ашықтық және есеп беру деңгейін төмендетеді. Осы тәуекелдерді азайту үшін мониторинг және бағалау тетіктерін, сондай-ақ мүдделер қақтығысын болдырмау және ішкі бақылауды күшейту жөніндегі шараларды қамтитын нақты даму стратегиясын әзірлеу және енгізу қажет.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жол бермеу бойынша ұсынымдар:

- Басым бағыттарды, нысаналы индикаторларды, ресурстарды және т. б. көздейтін Кәсіпорынды дамытудың 2025-2029 жылдарға арналған стратегиясын әзірлеу;

- Кәсіпорынның даму стратегиясының нысаналы индикаторларын уәкілетті органның нысаналы көрсеткіштерімен корреляциялау.

Даму жоспары немесе кәсіпорын бюджеті үшін бюджеттік өтінімдерді қалыптастыру тәртібінің болмауы елеулі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудырады. Бұл тәуекелдер нақты процедуралардың болмауынан туындайды, бұл мөлдірлікке, субъективтілікке және келесі теріс пайдалану мүмкіндігіне әкеледі:

1) Процестердің күңгірттігі

Нақты процедуралардың болмауы

Салдары: белгіленген тәртіпсіз бюджеттік өтінімдерді қалыптастыру ашық болмайды, бұл шығындарды бақылау мен бақылауды қиындатады.

Тәуекел: өтінімдерді қолдан жасау, сомаларды көбейту және жеке байыту мақсатында бюджетке қажетсіз шығындарды қосу сияқты сыбайлас жемқорлық әрекеттері үшін мүмкіндіктерді арттыру.

2) субъективтілік және негізсіздік

Объективті критерийлердің болмауы

Салдары: өтінімдерді қалыптастырудың нақты ережелері мен критерийлерінсіз шешімдер жеке ҚАЛАУЛАР немесе жеке тұлғалардың мүдделері негізінде қабылдануы мүмкін.

Тәуекел: кәсіпорынның мақсаттарына емес, жеке немесе топтық мүдделерді қанағаттандыруға бағытталған негізсіз шешімдер қабылдау.

3) өкілеттіктерді теріс пайдалану

Өкілеттіктерді шоғырландыру

Салдары: тәртіптің болмауы өтінімдерді қалыптастыру және бекіту өкілеттіктерінің бір немесе бірнеше адамның қолында шоғырлануына әкелуі мүмкін.

Тәуекел: бұл адамдар өз өкілеттіктерін жеке байыту үшін пайдалана алады, соның ішінде бюджетке артық сомалар немесе жеке мүдделеріне байланысты жобаларға қаражат бағыттай алады.

4) мүдделер қақтығысы

Жеке пайда

Салдары: белгіленген ережелерсіз қызметкерлер бюджеттік өтінімдерге жеке немесе отбасылық мүдделеріне байланысты жобаларды қоса алады.

Тәуекел: сыбайлас жемқорлық схемаларына әкелетін мүдделер қақтығысы, мысалы, филиалдармен келісімшартқа отыру немесе белгілі бір жобаларды бюджетке қосу үшін кері қайтарым алу.

5) ресурстарды тиімсіз пайдалану

Қаражатты бөлу

Салдары: нақты басымдықтар мен жоспарлардың болмауына байланысты бюджет қаражатын дұрыс емес және тиімсіз бөлу.

Тәуекел: қаражатты мақсатсыз пайдалану, ұрлау және теріс пайдалану салдарынан кәсіпорын үшін шығындар.

б) бақылау мен есептіліктің болмауы

Бақылау тетіктерінің болмауы

Салдары: өтінімдерді қалыптастыру тәртібінсіз қаражаттың жұмсалуды тиімді бақылау мен аудитті ұйымдастыру қиын.

Тәуекел: есептілікті бұрмалау, нақты шығындар мен нәтижелерді жасыру сияқты сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жүзеге асыру үшін жағдайларды жеңілдету.

7) қызметкерлердің уәждемесін төмендету

Персоналды моральсыздандыру

Салдары: ресурстарды бөлуде ашықтық пен әділеттіліктің болмауы қызметкерлерді демотивациялауы және ұжымда жағымсыз атмосфера тудыруы мүмкін.

Тәуекел: қызметкерлер арасында ұсақ сыбайлас жемқорлық, паракорлық және басқа да заңсыз әрекеттер деңгейін арттыру.

Осылайша, даму жоспары немесе кәсіпорын бюджеті үшін бюджеттік өтінімдерді қалыптастыру тәртібінің болмауы кәсіпорын жұмысының тиімділігіне елеулі нұқсан келтіретін және елеулі қаржылық шығындарға әкеп соқтыратын көптеген сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудырады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою және болдырмау жөніндегі ұсынымдар:

1) бюджеттік өтінімдерді қалыптастыру үшін нақты рәсімдер мен өлшемшарттарды әзірлеу және енгізу;

2) бюджеттік өтінімдерді қалыптастыру процесінің барлық кезеңдерінің ашықтығы мен есептілігін қамтамасыз етуге;

3) бюджетті қалыптастыру кезінде бақылау мен аудиттің тиімді тетіктерін енгізуге;

4) бюджетті қалыптастыру кезінде адалдық пен кәсібилік қағидаттарын сақтауға бағытталған уәждеме жүйесін құру;

5) бюджетті қалыптастыруға қатысты тиісті құрылымдық бөлімшелердің ережелері мен лауазымдық нұсқаулықтарына тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізуге міндетті.

Кәсіпорынның әкімшілік-шаруашылық қызметін жүзеге асыру мәселелері бойынша

Кәсіпорынды тікелей әкімшілік-шаруашылық қамтамасыз етуді мынадай құрылымдық бөлімшелер жүзеге асырады:

- Бас инженер;
- Материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімі;
- Медициналық жабдықтар мен медициналық газдарға қызмет көрсету бөлімі;

- Энергетикалық қызмет бөлімі;
- Желдету, ауаны баптау және жылыту бөлімі;
- Инфрақұрылымға сервистік қызмет көрсету бөлімі;
- Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бөлімі.

Тікелей басшылықты әкімшілік-шаруашылық қызметінің басшысы және бас инженер жүзеге асырады.

Жоғарыда аталған қызметтердің қызметін талдау барысында олар басшылыққа алатын кейбір ішкі нормативтер зерттелді.

Сондай-ақ талдау барысында тауарлық-материалдық құндылықтарды орнату және есептен шығару жөніндегі істердің жай-күйі тексерілді.

Тауар-материалдық құндылықтарды (ТМҚ) орнату және есептен шығару рәсімдері, жанар-жағармай материалдарының (ЖЖМ) шығысы жөніндегі нормативтер.

Шартты түрде рұқсат етілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдері.

Жоғарыда көрсетілген рәсімдер үшін бірыңғай регламенттің болмауы жауапты тұлғаларға бастапқы құжаттаманы ресімдеу кезінде дәл емес немесе тексерілмеген мәліметтерді ұсынуға байланысты дискрециялық әрекеттерге мүмкіндік береді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу бойынша ұсынымдар.

Кәсіпорынның мүдделі қызметтері іс-қимыл алгоритмімен, тауарды қоймаға сатып алу және қабылдау, арнайы есепке алу құжаттарын ресімдеу, орнату және (ТМҚ) есептен шығару тәртібімен тиісті Регламент (Ережелер) мен Нұсқаулықты әзірлеуі қажет.

Регламентті (ережені) әзірлеу барысында назар аудару қажет:

- есептен шығару актілеріне қажетті құжаттар пакетін қалыптастыру (*ақаулы акт, белгілеу актісі және басқалар*);

- бастапқы құжаттаманы Кәсіпорынның бухгалтерлік қызметіне беру мерзімдерін анықтау;

- жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормаларының өзектілігі тұрғысынан қайта хронометраж жүргізу және параметрлерді тиісті ішкі құжатпен бекіту қажет;

- амортизация мерзімі өткен, бірақ пайдаланудағы кәсіпорынның (*баланста тұрған*) активтеріне қатысты жай-күйін алдын ала қарап, амортизация мерзімдерін қайта бекіте отырып, ТМҚ-ны одан әрі пайдалану не есептен шығару туралы қорытындыларды алқалы қарау регламентін әзірлеу қажет;

- ТМҚ-ның жекелеген түрлері бойынша материалдық жауапты тұлғалардың тауардың техникалық паспорттарға сәйкестігіне алдын ала салыстырып тексерулер жүргізе отырып, пайдалану мерзімдерін нақтылау және белгілеу қажет. Сондай-ақ, ТМҚ пайдалану мерзімдері бойынша хронометраж жүргізу және нормативтерді бекіту қажет.

- қанағаттанарлықсыз жағдайда және одан әрі пайдалануға жарамсыз амортизациялық мерзімдер толық аяқталған негізгі құралдар бойынша активтерді есептен шығару рәсімін жүргізу және осы шешімді қолданыстағы заңнамаға сәйкес уәкілетті органмен келісу қажет.

ҚОРЫТЫНДЫЛАР:

1. Астана қаласы әкімдігінің "№ 2 қалалық көпбейінді аурухана " ШЖҚ МКК осы талдамалық анықтамаға қол қойылған күннен бастап 10 жұмыс күні ішінде Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлесін және келіссін.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша осы талдамалық анықтамаға қол қойылған күннен бастап ұсынымдардың орындалуына мониторинг пен бағалауды жүзеге асырсын.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы, құрылымдық бөлімшелердің басшылары және Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға және Кәсіпорын қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған жұмысты тұрақты негізде жүргізсін.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы Кәсіпорындағы 2024, 2025 және 2026 жылғы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі ұсынымдар орындалмаған жағдайда, Кәсіпорынның директорына Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тиісті уәкілетті органдар тарапынан оған қатысты және Кәсіпорынның жауапты лауазымды адамдарына қатысты шараларды қолдану мүмкіндігі туралы хабардар етсін.

Жұмыс тобының басшысы: Кәсіпорын директорының экономикалық мәселелері жөніндегі орынбасары Д.О. Касимов

Жұмыс тобының мүшелері:

Кәсіпорынның Адам ресурстарын басқару бөлімінің басшысы Р.К. Керимова

Кәсіпорынның Пациенттерді қолдау және ішкі сараптама қызметінің сарапшы дәрігері К.А. Ережепова

Кәсіпорынның Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметінің маманы Е.А. Смайыл